

TUUSULA

ELÄMÄÄ TUUSULASSA.

Tuusulan kunnan asukaslehti 4/2020



Maailmalta kotiin Tuusulaan

”Ihanaa, että saamme vihdoin kutsua ruudulla suunniteltua taloa kodiksemme!”

sivut 4–5

Hyrylän keskusta kehittyy: Prisma etenee
sivu 4

Kunnan talous ottaa korona-iskun vastaan
- tappioista huolimatta Tuusula
investoi tulevaan
sivu 5

Katso syksyn
tapahtumat
sivu 12

www.tuusula.fi

Pääkirjoitus

Teksti: pormestari Arto Lindberg
Kuvat: Kari Kohvakka

Koronakevät on vaihtunut kesän jälkeen koronasyksyyn: virusta ei ole selätetty vaan joudumme edelleen noudattamaan varovaisuutta ja elämään varotoimenpiteiden kanssa.

Elokuussa koulut avasivat taas ovensa. Kuljemme kohti syksyn ylioppilaskirjoituksia. Varhaiskasvatuksen ja opetuksen henkilöstömme – kuten aivan koko muukin kunnan henkilöstö – tekee päivittäin hienoa työtä sen eteen, että arki jatkuu mahdollisimman normaalinäinä vielä epätavalliselta tuntuvina aikoina.

Koronasta huolimatta saimme Tuusulassa elokuussa järjestetyt asuntomessutkin vietyä tyylikkäästi läpi. Messuvieraat antoivat hyvää palautetta sekä sisältöjen että järjestelyjen osalta. Nyt asuntomessualue Puustellinmetsän asukkaat pääsevät asettumaan koteihinsa. Rakentaminen siinä ympärillä Rykmentinpuistossa ja muualla Tuusulassa jatkuu tästäkin eteenpäin.

Koronavirus on toki isku kunnan taloudelle, mutta työn kunnan elinvoiman eteen on jatkettava. Ei ole varaa lamaantua. Meidän on rakennettava infrastruktuuria, uusia kouluja ja päiväkoteja ja varmistettava muutkin kuntalaisten tarvitsemat, laadukkaat palvelut koronasta huolimatta. Sosiaali- ja terveystalouden kustannukset nousevat näinä aikoina, samoin kohtaamme työttömyyttä, joka on haaste paitsi kuntataloudelle niin inhimillisesti. Verotulot supistuvat.

Vaikeina aikoina selviämme ponnistelemalla yhdessä ja kääntämällä katseen tulevaan. Nyt on hyvä aika ottaa kunnan iskulause päivittäiseen käyttöön: **Me teemme yhdessä uutta Tuusulaa.**

Arto Lindberg
pormestari
Tuusulan kunta

P.S. Yhdessä tekemisen paikka aukeaa myös osallistuvassa budjetoinnissa, joka käynnistyy jälleen 23.9. Lue lisää tämän lehden sivuilta.



Arto Lindberg, pormestari
arto.lindberg@tuusula.fi
040 314 3101



Mika Mäki-Kuhna, apulaispormestari
mika.maki-kuhna@tuusula.fi
040 314 3103



Jussi Salonen, apulaispormestari
jussi.salonen@tuusula.fi
040 314 3102

Sisältö

- 2** Pääkirjoitus
- 3** Arki alkaa asuntomessualueella
- 4** Prisma etenee
- 5** Kunnan talous ottaa koronaiskun vastaan – Tuusula tasapainottaa talouttaan ja investoi tulevaan
- 6** Maailmalta kotiin Tuusulaan
- 8** Tuusula sai oman laulun – Mun Tuusulaa olivat tekemässä sekä lapset että aikuiset
- 10** Suomalaiset ovat löytäneet metsänsä uudelleen
- 11** Seitsemän veljestä kuvitustaiteessa
- 12** Tapahtumakalenteri
- 15** Tule tekemään talkoilla viihtyisämpää Tuusulaa!
- 16** Ehdota vuoden 2020 hyvinvoinnin edistäjää
- 16** Kirjojen kuljettajasta tapahtumien järjestäjäksi – kirjastoauto toiminnan 50 vuotta Tuusulassa
- 17** Minkä hyvinvointiasi edistävän teon voit tehdä heti tänään?
- 18** Ideoi parempaa elämää Tuusulassa
- 18** Osallistuva budjetointi 2021 käynnistyy
- 19** Jokelassa tehtiin lähimetsiä tutuiksi
- 20** Osallistuvalla budjetoinnilla tukea lasten harrastustoimintaan
- 20** Kesällä nautittiin maksuttomasta puistoruokailusta neljässä eri puistossa
- 21** Yhteisöllisyys asuinalueella varmistaa viihtyisän arjen
- 21** Puustellinmetsän puistossa tapaa värikästä taidetta
- 22** Tuusulan uimahalli ensimmäistä kertaa historiassaan koko kesän auki
- 22** Tuusulan palveluverkkomuutokset – ennakkovaikutusten arvioinnilla tietoa päätöksenteon tueksi
- 23** Tuusulan ekaluokkalaiset lähtivät koulutielle
- 24** Osallistu ja vaikuta oman lähiympäristösi kehittämiseen
- 24** Lottamuseon puiston juuret ulottuvat 1800-luvulle
- 25** Tutustu Tuusulaan sähköpyörällä
- 27** Koronavirusepidemian aikana
- 28** Nuorisovaltuustovaalit lähestyvät!
- 28** Asiakaspalvelu TuusInfo

Tuusulan kunnan asukaslehti 4/2020

Seuraavat lehdet:

5/2020 ajankohta tarkentuu

Päätoimittajat: Paula Miettinen, paula.miettinen@tuusula.fi, 040 314 2004
Pia Visti-Korhonen, pia.visti-korhonen@tuusula.fi, 040 314 2011

Taitto: Grapica Oy

Paino: Lehtisepät

Jakelu: SSM/Jakelujuniorit

Painos: 18 000 (julkinen tiedote)

Kannen kuva: Tuusulan kunta



Arki alkaa asuntomessualueella



HUVILA JA HUUSI TUO ASUNTOMESSUT TV-RUUDUILLE

Marraskuussa käynnistyvät Nelosella Huvila ja Huussi -televisiosarjan Tuusulan asuntomessuilla kuvatut jaksot.

Lisätiedot:

www.ruutu.fi/ohjelmat/huvila-huussi

Tuusulassa 3.-30.8.2020 järjestetyt asuntomessut on saatu päätökseen ja messualueen uudet asukkaat pääsevät muuttamaan koteihinsa.

Valtakunnalliset asuntomessut ovat 50-vuotisen historiansa ajan esitelleet asumisen trendejä ja tulevaisuutta.

- Näistä alueista rakennetaan paitsi näytekkunoita tämän päivän ja huomisen asumiseen, niin koteja suomalaisille perheille. Nyt kun messut ovat ohi ja viimeisetkin jäljet niistä korjataan pois, perheet pääsevät muuttamaan koteihinsa ja alue on valmis aivan tavallista arkea varten, Tuusulan asuntomessujen projektipäällikkö **Riikka Uusikulku** kertoo.

Asuntomessualueella aloittaa arkenensa noin 300 asukasta. Suurimpaan osaan alueen asunnoista on jo asukkaat valmiina.

Lisää naapureita on tulossa

Messuperheet ovat kotikulmiensa ensimmäisten muuttajien joukossa, mutta lisää on tulossa. Elokuun asuntomessut Tuusulassa olivat lähtölaukaus Rykmentinpuiston rakentamiselle. Alueelle tehdään tulevana vuosina ja vuosikymmeninä koti jopa 15 000 ihmiselle. Rykmentinpuistoon tulee päiväkoteja, kouluja, harrastuspaikkoja ja kauppia. Aivan vieressä sijaitsevan Hyrylän keskustan palvelut ovat nekin asukkaiden ulottuvilla.

- Tuusulan asuntomessuilla esiteltiin monipuolista kyläkaupunkia, jossa kohtaavat moderni rakentaminen ja luonnonläheisyys. Esillä oli esimerkiksi puurakentamista, kaupunkimaisia pientaloja eli townhouseja ja yhteisöllisen elämän mah-

dollistava puistoalue viljelypalstoineen. Olemme saaneet messuista kiitosta paitsi hyvin hoidetuista turvallisuusjärjestelyistä ja väljyydestä, niin myös kiinnostavista sisällöistä, Uusikulku sanoo.

Rykmentinpuiston alueen rakentamisen teemat, kuten asuntomessuilla nähty kestävä ja energiatehokas asuminen, vähähiilinen rakentaminen ja eri ikäisten ihmisten toimintojen yhdistäminen saavat jatkoa jo käynnissä olevien ja messujen jälkeen käynnistyvien kerrostalohankkeiden edetessä.

Messut eivät ole vielä kokonaan ohi!

Vaikka messuportit Rykmentinpuiston asuntomessualueella ovat kirjaimellisesti sulkeutuneet, tai pikemminkin kadonneet katukuvasta, messut eivät ole vielä kokonaan ohi. Tuusulan asuntomessut voi nyt kokea virtuaalisesti.

- Koronakeväänä lähdimme etsimään rinnalle uudenlaisia tapoja tutustua asuntomessualueeseen. Rykmentinpuiston porttien sulkeuduttua Suomen Asuntomessut on avannut verkkosivustollaan virtuaaliset messut. Tässä laajuudessa asuntomessuja ei aiemmin ole viety verkkoon, Riikka Uusikulku selostaa.

Lisäksi Tuusulan messukoteja pääsee ihastelemaan marraskuussa televisioruu-

dulta, kun alueella kuvatut Huvila & Huussi asuntomessuilla -jaksot esitetään Neloskanavalla.

- Messualue taideteoksineen ja puistoinen jää tietenkin myös pysyväksi osaksi Tuusulaa. Kuntalaiset ja vierailijat voivat käydä itse katsomassa, miltä taidepuiston prosenttitaide tai yhteisöllinen puisto näyttävät. Alue kutsuu nyt kaikki nauttimaan rauhassa. ●

VIRTUAALIASUNTOMESSUT - KÄY MESSUILLA, KUN HALUAT

Jäivätkö asuntomessut väliin tai jokin messukohde mietityttämään?

Mene Suomen Asuntomessujen verkkosivustolle ja astu virtuaalisille messuille:
www.asuntomessut.fi



Prisma etenee



Tuusulan kunnan tavoitteena on kehittää Hyrylän keskustaan monipuolinen palvelukeskus, jonka yhteydessä on mm. toimitiloja. Nyt asiat ovat nytkähtäneet jälleen askeleen eteenpäin: Hyrylän keskusta muuttuu tulevana vuosina, kun Prisma valmistuu nykyisen Hyrylän ostarin paikalle.

Liikekeskushanke on lähivuosikymmenien merkittävin muutos keskusta-alueen osalta. Näillä näkymin uusi Prisman rakennus otetaan käyttöön joulukuun 2023 mennessä, pormestari **Arto Lindberg** arvioi.

Mikäli Tuusulan kunnan toiveet toteutuvat, kyse ei ole pelkästään Prisman valmistumisesta vaan Hyrylän laajemmasta muutoksesta kaupunkimaisemmaksi.

- Koetamme saada Prisman yhteyteen hyvän kattauksen myös erikoistavara-kauppaa ja palveluita. Jos Prisma liittyy katutasossa yhtenäiseksi kokonaisuudeksi vieressä sijaitsevan entisen S-Marketin eli Auratumien kiinteistön kanssa, niin Hyrylään muotoutuu jo melko iso liikekeskus. Keskustan ilme muuttuu silloin merkittävästi, kuntasuunnittelupäällikkö **Asko Honkanen** kertoo.

Honkasen mukaan katutilan laatua keskustan alueella pyritään kehittämään: palvelukeskuksen vierelle on ajateltu alustavissa kaavailuissa pientä aukiota. Lisäksi jalankulkumaa suunnitellaan taide edellä.

- Ei myöskään pidä unohtaa sitä, että Keskon hallinnoima Hyrrä kehittyy. Hyrräkin liittyy kiinteällä tavalla kehittyvään Hyrylän keskustaan, pormestari Arto Lindberg sanoo.

Kunnantalo muuttaa Prisman yhteyteen

Prisman rakennus tulee olemaan kaksiosainen. HOK-Elannon ohella Tuusulan kunta etsii vuokrattavia tiloja nyt, kun se on luopunut Hyryläntien sijainneesta vanhasta kunnantalosta. Kunnantalon työntekijät työskentelevät väliaikaisesti muutamassa eri osoitteessa.

- Sekä HOK-Elanto että kunta olisivat uuden rakennuksen vuokralaisia. HOK-Elanto ja kunta tulevat tekemään yhteistyötä

sen suhteen, että rakennukselle löydetään rakennuttaja, pormestari selittää.

Prisman Hyryläntien puolelle piirretty pääty tulee siis olemaan perinteisempää, matalahkoa markettirakennusta, toinen kirjaston nurkalle ulottuva pääty korkeampaa toimistorakennusta. Kunnantalon toimintoja aiotaan sijoittaa näihin toimistorakennuksiin.

Linja-autoaseman vaihtoehtoja suunnitellaan

Suunnittelupöydällä koitetaan vielä ratkaista joitakin avoimena olevia asioita, jotta Prisman rakentaminen pääsee käyntiin. Yksi ratkaisematon kysymys on se, mitä linja-autoasemalle tapahtuu. Lisäksi avoimena ovat muun muassa Prisman parkkihalliin vievän rampin sijainti ja yhteydet pohjoiseen, Hyrrän suuntaan.

- HOK toivoo saavansa Prisman yhteyteen pintapysäköintiä noin 80 autolle. Vaikka määrä olisi alhaisempi ja kaupunkikuvan kannalta lempeämpi, on linja-autoaseman toimintoja vaikea saada mahtumaan nykyiselle paikalleen. Prisman alle on lisäksi tulossa kaksi kerrosta pysäköintitilaa, noin 600 autopaikkaa, Honkanen arvioi.

- Joidenkin alustavien piirustusten mukaan linja-autoasema voitaisiin siirtää uimahallin toiselle puolelle. Tämä ratkaisu antaa riittävästi tilaa linja-autoliikenteelle. Tämä vaihtoehto saataneen toteutettua vielä kustannustehokkaasti, Lindberg valottaa.

Sen sijaan kirjasto on jäämässä paikalleen. Pormestarin mukaan rakennuksella on vielä kymmenisen vuotta elinkaarta jäljellä.

- Kun nämä muun muassa pysäköintiin ja mahdolliseen linja-autoaseman siirtoon liittyvät ratkaisut on saatu tehtyä, päästään aloittamaan kilpailutus. Hankinta voisi näillä näkymin olla valmis toteutettavaksi ennen ensi kesää, Honkanen laskeskelee. ●

NÄIN ASIA ETENEÄ PÄÄTÖKSENTEOSSA

- 7.9.2020 kunnanhallitus päätti läheteä toteuttamaan hanketta yhdessä HOK-Elannon kanssa kilpailullisella neuvottelumenettelyllä. Kilpailutuksessa etsitään siis rakentajaa tiloille, jotka HOK-Elanto ja kunta vuokraavat. Hankinta on valmis mahdollisesti toukokuussa 2021. Rakentaminen alkanee kesään 2021 mennessä. Alustavien arvioiden mukaan rakennus otetaan käyttöön joulukuun 2023 mennessä.
- Prisman tulo ja Hyrylän keskustan kehittäminen edellyttävät myös asemakaavan muutosta alueella. Asemakaavan muutoksen valmistelu etenee näillä näkymin luonnoksena lautakuntaan lokakuussa 2020. Tämän jälkeen kaava tulee kuntalaisten nähtäville, arviolta loppuvuonna 2020. Lopullinen kaava valmistellaan hyväksyttäväksi, kun kilpailutus on käyty.

NÄIN KUNTALAISET PÄASEVÄT OSALLISTUMAAN PALVELUKESKUKSEN TULOON

- Kuntalaiset pääsevät osallistumaan palvelukeskuksen suunnitteluun kahdella tavalla.
 - Rakennukseen sijoitettavat kunnan toiminnot: kuntalaiset pääsevät ottamaan kantaa uusiin tiloihin tuleviin kunnan toimintoihin.
 - Asemakaavan muutos: Kuntalaisia kuullaan kaavamutoksesta. Kaava tulee nähtäville loppuvuonna 2020. Luvassa on mitä ilmeisimmin yleisötilaisuus ja/tai verkko-osallistumisen mahdollisuuksia.

Kunnan talous ottaa korona-iskun vastaan - Tuusula tasapainottaa talouttaan ja investoi tulevaan

Tuusulan kunta valmistelee parhaillaan talousarviota vuodelle 2021. Työtä tehdään korona-ajan ja sen mukanaan tuomien epävarmuuksien keskellä.

Haluamme, että kunta, nimenomaan sen asukasluku saadaan taas maltilliseen kasvuun. Kunnan elinvoima on keskeisellä tavalla kiinni veronmaksajien sekä yritysten määrän kehityksestä. Siksi investoinnit tulevaan - esimerkiksi uuden asumisen ja yritysalueiden edellyttämään kunnallistekniikkaan sekä perheille tärkeiden päiväkotien ja koulujen rakentamiseen - ovat edelleen ajankohtaisia, pormestari **Arto Lindberg** painottaa.

Valtio ei kompensoi täysimääräisesti koronapandemiasta aiheutuneita kustannuksia kunnille. Tuusula joutuu muiden kuntien lailla ottamaan raskaalta tuntuvan iskun vastaan.

- Koronavirusepidemia kerrannaisvaikutuksineen kasvattaa sosiaali- ja terveyspalveluiden menoja. Samalla kunnan verotulojen kehitys heikkenee työttömyyden lisääntyessä ja taloudellisen toimeliaisuuden vähentyessä, talousjohtaja **Markku Vehmas** tiivistää tilannetta, jossa vuoden 2021 talousarviota valmistellaan.

Kunnan kasvutavoitteen saavuttamista vaikeuttaa hidastunut taloudellinen toimeliaisuus ja ihmisten ostopäätöksiin liittyvä lisääntynyt varovaisuus.

- Haasteista huolimatta viemme Tuusulaa pysyvälle kasvu-uralle. Näivettymiseen ei ole varaa. Siksi palveluverkko- sekä infrainvestointien on tärkeä jatkua, vaikka käyttötaloudessa ennusteet näyttävät tälle vuodelle alijäämäistä tulosta, pormestari sanoo. ●

TALOUSARVIOKEHYS 2021, TALOUDEN KESKEISET TUNNUSLUVUT (MILJOONAA EUROA)

- Verorahoitus 221,3
- Vuosikate 10,5
- Tilikauden alijäämä -7,0
- Lainamäärä tilikauden lopussa 202,4

VUODEN 2021 TALOUSARVION VALMISTELUN LÄHTÖKOHTIA

- Nykyisestä käyttötaloudesta etsitään kolmen miljoonan euron säästöjä, joka on reilut 2 % kunnan taloudesta ilman sosiaali- ja terveyspalveluita.
- Sosiaali- ja terveyspalveluissa lähtökohtana on se, että menot pysyvät niissä viime vuoden tilinpäätöksen tasolla. Koronavirusepidemia voi aiheuttaa poikkeaman, jonka suuruus täsmentyy syksyn 2020 aikana.
- Kunnan tulorahoitusta suunnitellaan vahvistettavan noin kuuden miljoonan euron veronkorotuksilla. Summa koostuu 0,25 %:n nostosta kunnallisveroon ja kiinteistöverojen nostoista.
- Tontinmyynnin näkymät ovat aiempaa haasteellisempia. Tavoite myydä tontteja noin 12 miljoonan edestä voi jäädä täyttymättä, sillä Rykmentinportin työpaikka-alueen tontteja ei päästä myymään vielä ensi vuonna kaavavalituksen takia.
- Koronaan liittyvät talousvaikutukset ja valtion mahdolliset tukitoimet kunnille saattavat muuttaa arvioituja talouslukuja.

TUUSULAN KASVUN JA TALOUDEN HALLINTAOHJELMA

Kunta työskentelee saadakseen talouden kestävämmälle pohjalle. Työskentelyn välineenä on kasvun ja talouden hallintaohjelma. Sen tavoitteina ovat tulorahoituksen vahvistaminen, velkaantumisen hidastaminen ja myöhemmissä vaiheissa lainakannan vähentäminen. Ohjelmassa tavoitellaan pidemmällä tähtäimellä vähintään 10 miljoonan euron säästöjä ja tuottavuustoimia.

- Kunta edistää erityisesti Focuksen, Rykmentinportin ja Sulan yritysalueiden kaavoitusta ja muita yritystonttien myyntiin saattamista ja tulevaa rakentamista edistäviä toimenpiteitä.
- Kasvun tavoitteena noin 400 asunon valmistuminen vuosittain. Tämä edellyttää isoja panostuksia asuntotuotannon vahvistamiseen.
- Kunta kasvattaa maanmyyntituloja niiden investointipanostusten suhteessa, joita se tekee. Kunta investoi alueiden kunnallistekniikkaan rahaa, joka saadaan tontinmyynnin ja kasvavan veropohjan kautta takaisin.
- Opetuksen ja varhaiskasvatuksen palveluverkkoa järjeistetään. Tavoitteena on laadukkaat, turvalliset ja kustannustehokkaat tilat.
- Kunta luopuu vajaakäyttöisistä kiinteistöistä, joita ei tarvita sen perustointia varten.
- Tuusula kehittää sujuvampaa palvelua ja tehokkaampia prosesseja kuntalaisille.

Maailmalta kotiin Tuusulaan

"Ihanaa, että saamme vihdoin kutsua ruudulla suunniteltua taloa kodiksemme!"

Kun asiat eivät etene toivotulla tavalla, voi tilannetta jäädä murehti- maan, tai tehdä kuten suomalais-englantilainen Hartin perhe. Evätty lisärakennuslupa johti heidät pariaksi vuodeksi Qatariin, josta käsin he suunnittelivat itselleen täydellisen talon Tuusulan asuntomessu- alueelle.



Hartit ovat onnellisia, kun ovat viimein päässeet asettumaan omaan kotiinsa, jota he suunnittelivat etänä tuhansien kilometrien päässä Tuusulasta.

sisustus olisi myös meidän näköinen. Huonekalut ovat kulkeneet aikoinaan perheemme mukana Englannista Suomeen ja käyneet Arabiemiraateissa. Qatarin komennuksen aikana huonekalut jäivät varastoon Suomeen, josta ne siirtyivät tänne uuteen kotiiimme, John Hart selvittää.

Jämerä Salmiakki jäi varmasti monen messukävijän mieleen persoonallisena ja värikkäänä messukohteena.

- Olemme innokkaita sisustus- ja rakennusblogien seuraajia, ja meistä on ollut luontevaa, että talomme on saanut niin paljon huomiota. Tuntuu hienolta, että niin moni on käynyt sitä katsomassa, jakanut kuvia ja saanut vinkkejä omiin sisustuksiinsa, Anna toteaa.

- On ollut innostava kokemus olla mukana messuilla rakennuttajan roolissa sekä keskustella ja jakaa ajatuksia muiden rakennuttajien kanssa. Yhteisöllisyys täällä on hienoa, John lisää.

Kun Hartit viimein pääsivät asettumaan taloksi omaan kotiinsa, asiaa oli välillä todella vaikea uskoa.

- Olemme suunnitelleet taloa niin kauan ruudulla, että on mahtavaa, kun saamme kutsua sitä nyt kodiksi. Välillä piti ihan nipistää itseä, että onhan tämä nyt varmasti totta, Anna ja John nauravat.

Talo kertoo tarinaa ja heijastaa historiaa

Mutta palataan vielä hetkeksi ajassa taaksepäin ja siihen, kuinka Harteista tuli messurakentajia. Suurin syy tähän oli se, ettei lisärakennuslupaa heidän Järvenpään taloon hyvistä suunnitelmista huolimatta saatu.

- Elettiin vuotta 2017, ja satuimme samanaikaisesti näkemään, että Jämerä etsi asuntomessuhankkeeseen rakennuttajaperheitä. Olemme innokkaita asuntomessukävijöitä ja lasten harrastusten kautta Tuusula oli tullut tutuksi.

Asiat etenivät nopeasti, ja kun päätös oli tehty, alkoi Hartien mielessä itää aja-

Tavoitan **Anna Hartin** Kera- van asemalta, jonka kautta hän on palaamassa töistä kotiin junalla ja bussilin- jalla. Hartien ulkoa tumma townhouse-tyylinen kivita- lo nimeltään Jämerä Salmiakki seisoo yl- väänä kuuden värikkään kaupunkipienta- lon rivistössä Rykmentinpuistossa. Matka Helsinkiin taittuu alueelta julkisilla par- haimmillaan 45 minuutissa.

- Olemme mieheni **John Hartin** kanssa molemmat opettajia ja käymme Helsingis- sä töissä. Pääsemme liikkumaan HSL:n li- pulla, ja jos ei tarvitse pysäkillä odotella, työmatka kestää noin tunnin ovelta ovelle, Anna kertoo.

Erityisen iloisia vanhemmat ovat siitä, että lapset pääsevät liikkumaan itsenäises- ti. Perheen kolme poikaa **Alvar** 13, **Alexi** 12 ja **Evan** 10 käyvät kaikkia koulua Hyrylän keskustassa, jonne matka taittuu pyörällä muutamassa minuutissa.

- Kaksi lukuvuotta Dohassa antoivat meille paljon, ja uusi kulttuuri tuli tutum- maksi. Pojat odottivat kuitenkin kovasti muuttoa Tuusulaan. He ovat innokkaita pyöräilijöitä, ja takapihallamme sijaitseva

Puustellinmetsän puisto on ollut jo kovas- sa käytössä, Anna kertoo.

Puistoalueella messujen aikaan laidun- taneet lampaat herättivät Harteissa eri- tyistä hellyyttä, ja perhe uskoo, että tunne oli molemmin puolinen.

- On hienoa, että luontoa ja metsää löy- tyy heti kodin muurien ulkopuolelta. Täy- tyy tosin myöntää, että Suomen vaihteleva syyssää haastaa meitä vielä pukeutumisessa. Dohassa totuimme siihen, että ulkoläm- pötila oli usein 35 astetta varjossa, ja kaksi vuotta tuli kuljettua lähinnä sandaaleissa, Anna nauraa.

"Tämä teidän koti on kyllä pakko nähdä!"

Tuusulan juhluvuoden asuntomessut päät- tyivät elokuun lopussa, ja asukkaat pää- sivät muuttamaan koteihinsa syyskuun alussa. Hartien kohdalla muutto tarkoitti lähinnä siirtymää väliaikaisesta asunnos- ta omaan kotiin, joka oli jo sisustettu hei- dän omilla tavaroillaan ja huonekaluilla.

- Rakennutimme taloa alusta asti it- sellemme. Meille oli itsestään selvää, että



Hartien uusi talo on ulkoa tumma, mutta sisätilat huokuvat värejä ja tarkoin harkittuja yksityiskohtia, jotka kertovat tarinaa talon asukkaiden elämästä, perheelle tärkeistä ihmisistä ja tapah- tumista.

tus ulkomaille muutosta. He myivät Järvenpään talonsa, koska halusivat välttää kahden asunnon loukkua. Uusi kulttuuri kutsui opettajapariskuntaa, ja muutto Dohaan tarkoitti, että suurin osa taloprojektin suunnittelusta tulisi tapahtumaan etänä.

- Ennen aavikolle muuttoa elokuussa 2018 meillä oli tapaamisia arkkitehdin kanssa, ja ehdimme nähdä talosta ensimmäiset viralliset piirustukset ja keittiösuunnitelmat. Dohassa sisustussuunnittelu jatkui etänä, ja meillä oli myös muutama etäpalaveri arkkitehdin kanssa isommista muutoksista, kuten pihan ulkosaunasta. Itse vierailimme asuntomes- sualueella kerran viime vuonna, ja sitten seuraavan kerran vasta 30.6.2020, John selvittää.

- Johnin piti tulla kyllä muuttamaan huonekalumme huhtikuussa 2020, mutta sitten tuli korona. Itseasiassa perheem- me lemmikit Chili-kissa ja Leti-koira ovat sen takia edelleen Dohassa sijaisperheis- sä, ja odotamme niitä sieltä kovasti kotiin, Anna lisää.

Hartien talon ulkopuoli on Jämerän rakennusarkkitehdin luomusta, mutta sisäpuolen suunnittelussa on ollut mukana koko viisihenkinen perhe.

- Pojat saivat suunnitella jokainen oman huoneensa, ja osallistuivat muuten- kin aktiivisesti esimerkiksi laattojen ja kodinhoitohuoneen kaappien valintaan. Olemme kaikki innostuneita muodoista ja väreistä, ja päätimme, että kun kerran rakennutetaan, niin tehdään se sitten kerral- la kunnolla, Anna lisää

- Halusimme tehdä talostamme sellai- sen, että se miellyttää meitä, muokkautuu ajan ja tilanteiden mukaan, emmekä juuri miettineet, uskallammeko laittaa tai teh- dä jotain. Lopputulos on jopa värikkääm- pi kuin mitä itse osasimme odottaa, mutta vain positiivisesti, John sanoo.

- Hyvä esimerkki tästä on alakerran ves- san vaaleanpunainen tapetti, joka ei sinän- sä ole perheen lempiväri.



Hartien pojat ovat kovia pyörilemään, ja iloitsevat, kun pääsevät liikkumaan itsenäisesti. Uuden kodin takapihalla sijaitsevasta Puustellinmetsän puistoalueesta on tullut jo heidän lempipaikka.

- Tapetti tuo mieleen Dohan neonvärit, ja koko kaupungin todella mielenkiintoisen, viimeisten 10 vuoden aikana syntyneen arkkitehtuurin. Tämä on toiminut meidän yhtenä inspiraation lähteenä, Anna kertoo.

- Kodissamme näkyy varmasti meidän persoonat ja historiamme. Tämä talo on kyllä meille ihan täydellinen, Anna ja John vakuuttavat. ●



Annan ja Johnin tärpit omaan kotiinsa

Askarteluhuone: Olemme kiinnostuneita taiteesta, askartelusta, muotoilusta ja käsillä tekemisestä. Yläkerran pieni tila oli tähän juuri täydellinen. Sen taulut ovat lasten käsialaa, ja ihana tapetti piristää pimeinäkin ajankohtina.

Teknisen tilan liukuva kirjahylly: Hyllyn sisältö huokuu muistoja meille tärkeistä ihmisistä ja paikoista. Hyllyssä yhdistyvät käytännöllisyys ja esteettisyys: Tekninen tila on poissa silmistä, mutta ovi liukuu tarpeen mukaan eteisaulan tilanjakajaksi, jolloin eteisaulaan saa levitettyä tilapäisesti sängyn ja sen eteen näkösuojaa.

Softwall-seinät: Nämä ovat kulkeneet mukanaamme 13 vuotta, ja olleet mukana kodeissamme Englannissa, Järvenpäässä ja Arabiemiraateissa, ja nyt täällä Tuusulassa talon yläkerrassa. Alkujaan seinät olivat omilla jaloillaan seisovia tilanjakajia. Seinille on laitettu esille kuvia tärkeistä tapahtumista sekä vaihtuva taidenäyttely lasten kerhossa ja koulussa tekemistä töistä.

Jämerä Salmiakki Instagramissa: @hartbeingart



Tuula Saarensolan (Naiskuoro Tuulahdus) kokoama lauluuyhtye TuusVox esittää Mun Tuusulan videolla. Äänessä kuullaan Saarensolan lisäksi Tuusulan kuorojen laulunjohtajat Taina Piira (Tuusulan Mieslaulajat) ja Arja Virtanen-Haapasalmi (Viihdekuoro Essut) sekä Eero Hartikainen, Erja Hartala, Jussi Miilunpalo ja Heikki Kulo. Kuvassa vasemmalta Taina, Erja, Jussi, Tuula, Heikki, Arja ja Eero.

TUUSULA SAI OMAN LAULUN

– Mun Tuusulaa olivat tekemässä sekä lapset että aikuiset

Tuusula-päivänä 22.7.2020 julkaistu *Mun Tuusula* sai tuusulalaisilta lämpimän vastaanoton. Lue, kuinka ideasta päädyttiin musiikkivideoon poikkeuskevään aikana.

Salla Markkasen säveltämän *Mun Tuusula* -teoksen julkaiseminen oli kulttuuripalveluiden kevään suurin ponnistus. Keväällä 2020 kuorojen harjoittelu estyi ja kulttuurituottajat joutuivat miettimään laulun julkaisuun vaihtoehtoisia toteutustapoja koronaepidemian vuoksi. Alun perin kuoroteoksek-

si sävelletty laulu nauhoitettiin a cappella -versiona ja julkaistiin musiikkivideona kunnan somekanavissa.

Lopulta *Mun Tuusulasta* syntyikin koko repertuaari: kuunneltava kappale, musiikkivideo sekä sanat ja nuotit niin sekakourojen tarpeisiin kuin koulujen ja yksittäisten harrastajienkin käyttöön. ●

Tällainen oli matka ideasta lauluksi

2018: SYNTYMÄPÄIVÄLAHJA 375-VUOTIALLE TUUSULALLE

- Kulttuuria kaikille -hanke alkoi uusien osallistumisen tapojen ideoinnista. Kuntalaisilta kysyttiin hyviä asioita omasta kotikunnastaan, Tuusulasta.
- Materiaalia kerättiin Tuusulan 375-vuotisjuhlavuoden Tuusula-viikkojen eri tapahtumissa ajatuksella "Kun koossa on 375 sanaa, muokataan ne syntymäpäivälahjateokseksi kotikunnallemme." Tapahtumissa kuntalaiset saivat äänestää, millainen teos kerätyistä materiaalista haluttaisiin luoda: taulu, laulu vai tanssi.
- Äänestyksen voitti taulu, jonka maalasi nuori tuusulalainen kuvataiteilija Tomi Åberg. Teos on nähtävillä Tuusulan pääkirjaston lukusalissa.

2019: IDEAT JALOSTUVAT, TEEMA JATKUU

- 375-vuotisjuhlavuoden mielekkäitä ideoita haluttiin työstää eteenpäin samalla Hyviä asioita Tuusulasta -teemalla.
- Tuusulalle päätettiin sävellyttää oma kappale. Laulun säveltäjäksi valittiin musiikkiteatterin ammattilainen, esiintyjä, muusikko ja säveltäjä Salla Markkanen.
- Laulun sanat koostettiin tuusulalaisten nelosluokkalaisten kotiseuturekailla kirjottamista Tuusula-aiheisista teksteistä ja runoista. Tekstit oli koostettu vuonna 2017 Runosalkoon, joka oli Tuusulan kulttuurikasvatussuunnitelman kotiseuturekailla yhteisötaiteteos.
- Kappaleen ensiesitys suunniteltiin Tuusula-päivän kuorokonserttiin. Kappaletta harjoittelemaan ja esitystä valmistelemaan pyydettiin kolme tuusulalaista kuoroa: Tuusulan Mieslaulajat, Viihdekuoro Essut sekä Naiskuoro Tuulahdus.

2020: SUURKUOROESITYKSESTÄ MUSIIKKIVIDEOKSI

- Kuorot joutuivat jäämään tauolle koko kevääksi koronavirustilanteen vuoksi, eikä konsertin järjestäminen ollut mahdollista poikkeusolojen vuoksi.
- Laulu päätettiin julkaista virtuaalisesti Tuusula-päivänä 22.7.2020.
- Laulu äänitettiin Lammaskallion Audio -studioissa Tuusulassa. Laulajiksi valikoitui Tuusulan kolmen kuoron johtajat sekä muutama paikallinen laulaja. Kulttuurituottajana toimi Pilvi Hokkanen.
- Lauluun kuvattiin musiikkivideo Tuusulan tutuissa maisemissa. Musiikkivideon pääroolissa esiintyvät lapset. Äänityksen ja musiikkivideon teki Jyri Sariola.
- Videota on katsottu jo yli 8 000 kertaa. Se on katsottavissa Tuusulan kunnan Youtube-, Facebook- ja Instagram-kanavissa.

2021 -->

MUN TUUSULAN TULEVAISUUS

- Kuorot esittävät Mun Tuusulaa live-yleisölle, kunhan koronavirustilanne sen sallii.
- Ottavatko musiikin harrastajat ja -ammattilaiset sekä opettajat laulun omakseen?
- Lauletaanko Mun Tuusulaa kouluissa ja perhejuhlissa?
- Innostuuko joku muusikko tekemään laulusta oman tulkintansa?



Videossa esiintyneet lapset (vas.) Aatu, Samuel, Elena ja Elsa 4-luokkalaisten kirjoittamien tekstien sekä videontekijä Jyri Sariolan kanssa.

Mun Tuusula

1. Rantatie on hiljainen,
ilma on niin sateinen.
Lokki liittää kallioille kiljuen,
taiteilijan kodissa
rauhallinen tunnelma,
kirkonkellot lyö, on vielä
hämärää.

Veden pinta kimmeltää,
joutsenen niin kauniin nään!
Satakielen laulu mökin takaa
kantautuu.

Kotipaikka, maisemat,
puhdas luonto, ystävät,
mun kaunis, rakas, taiteellinen
Tuusula!

2. Tiilitehtaan varjossa,
elää kuusi korkea
juna-aseamalla meitä odottaa,
syksyn lehti putoaa,
kuin höyhen liihottaa,
pelloilla kasvaa viljaa
maistuvaa.

Veden pinta kimmeltää...

3. Seinäryijy arvokas,
ja niin monet tarinat,
Kellokosken prinsessasta
muistuttaa,
entisajan esineet
ruutisarvet sekä muut,
on Tuusulassa monenlaista
historiaa.

Veden pinta kimmeltää,
joutsenen niin kauniin nään!
Satakielen laulu mökin takaa
kantautuu.

Veden pinta kimmeltää,
joutsenen niin kauniin nään!
Satakielen laulu mökin takaa
kantautuu.

Mun kaunis, rakas, taiteellinen
Tuusula!

MUN TUUSULASTA SANOTTUA

Olipa ihana, Tuusulan kuuloinen laulu

Mikä ihana laulu - ja kaunis video!!

Kaunis sävel, sanat ja video. Ihana idea!

*Oli ihana kuvaus ja laulu. Kauniina
aurinkoisena päivänä, järvi todella heijastuu
taivaansinisenä ja vedenpinta kimmeltää.
Kuvauksen aikana se ei nyt oikein siltä
näyttänyt. Mutta me tiedämme että
järvi ympäristöineen on kuvan
kaunis aarteemme. Kiitos tästä.*

*No nyt kyllä rakastuin kappaleeseen
ihan kerralla. Ihan pakahdun.*

*Kaunis laulu ja
erinomaiset laulajat.*

**Laulun sanat ja
nuotit voi tallentaa
tai tulostaa
itselleen verkosta:
[www.tuusula.fi/
muntuusula](http://www.tuusula.fi/muntuusula)**

Katso video Youtubesta
TuusulaOfficial -kanavalta

Mun Tuusula

säv. Salla Markkanen
san. Tuusulan koulujen 4 lk. oppilaat v. 2017

Suomalaiset ovat löytäneet metsänsä uudelleen

Halosenniemen syksyn näyttely ”Metsän siimeksessä” tuo esille suomalaista luontoa metsineen. Näyttelyssä nähdään maisema- maalauksia **Pekka Halosen** ohella muilta aikalastaiteilijoilta, kuten **Akseli Gallen-Kallelalta, Eero Järnefeltiltä, Helmi Bieseltä ja Ferdinand von Wrightiltä**. Aiheet vaihtelevat lepo hetkistä metsän siimeksessä marjastukseen ja siesteykseen eläimiä unohtamatta. Lisäksi näyttelyssä on mukana nykytaiteilija, kuvanveistäjä **Kim Simonssonin** luontoa peilaavia voimakkaita ja mieleenpainuvia keramiikkaveistoksia.

Suomen pinta-alasta on noin kolme neljäsosaa metsien peitossa. Suomalaisen sydän asuu metsässä, sieltä saadaan voimaa, rauhaa ja virkistystä. Metsissä ulkoillaan ympäri vuoden nauttien raikkaasta ulkoilmasta, liikunnasta ja luonnon antimista. Luonnon voimaannuttavaa ja tervehdyttävää vaikutusta voidaan verrata taiteen merkitykseen ihmiselle. Lyhytkin käynti metsässä vähentää psyykkistä kuormitusta. Verenpaineen sanotaan laskevan, sydämen sykkeen tasaantuvan, ihmisen rentoutuvan ja mielen rauhoittuvan. Korona-aikana suomalaiset ovat löytäneet metsänsä uudelleen.

Kultakauden taiteilijat ottivat kantaa luonnon puolesta jo 1800-luvulla. Taiteilija Pekka Halosella oli kunnioittava ja läheinen suhde luontoon. Luonto metsineen oli hänelle suuri ja loputon innoituksen lähde. Halosen maisemat muuttuivat ajan myötä hiljalleen kansallista identiteettiä kuvaavista laajoista näkymistä yhä syvemmälle metsän siimekseen ja yksityiskohtien kuvaukseen, ”fragmentaarisiin luontopaloihin”. Halonen on pyrkinyt kuvaamaan maisemissaan sitä tunnetta, minkä luonto on hänessä herättänyt. Vuodenaikojen ja sääolosuhteiden vaihtelut sekä luonnon alati muuttuvat valo- ja värimaailmat tar-

josivat hänelle lukuisia aiheita:” ... Aamulla esiintyy se minulle toisenlaisena kuin päivällä tai illalla riippuen valaistuksesta. Kun olen jättänyt sen keväällä ja saavun syksyllä, näen sen aivan uutena ja herättää se minussa aivan toiset aiheet taideloomiin.” Halosen maisemista jokainen voi löytää itselleen sen ”oman” suomalaisen maiseman.

Kim Simonssonin vihreät keramiikkaveistokset tuovat näyttelyyn 2000-luvun näkökulmaa. Vuonna 2004 Vuoden nuoreksi taiteilijaksi nimetty Simonsson kertoo inspiroituneensa Kanadassa ollessaan japanilaisen nykytaiteilija **Takashi Murakamin** veistoksista. Simonssonin vihreistä, sammalpintaisista satuhahmoista (Moss People) voikin nähdä piirteitä mangasta. Tieteiskirjallisuuden mieleen tuovissa lapsi- ja eläinhahmoissa on salaperäisyyttä. Tulevaisuuden lapset näyttäisivät pärjäävän hyvin muuttuvassa maailmassa, kuten näyttelyssä mukana olevat *Otsatukkainen sammalpyttö* (2020) tai *Lippispäinen sammalpoika* (2020). Kim Simonsson on kansainvälisesti menestyneimpiä kuvanveistäjiämme. ●

Kim Simonsson, *Lippispäinen sammalpoika*, 2020



Pekka Halonen, *Mäntymetsää talvella, 1913*, yksityiskokoelma. Kuva Museokuva

METSÄN SIIMEKSESSÄ

15.9.-29.11.2020

Pekka Halonen, Akseli Gallen-Kallela, Helmi Biese, Eero Järnefelt, Ferdinand von Wright, Kim Simonsson

Halosenniemi

Halosenniementie 4-6
(Rantatie), Tuusula
p. 040 314 3466
www.halosenniemi.fi
www.facebook.com/halosenniemi
www.instagram.com/halosenniemi

Avoinna

15.9.-29.11. ti-su klo 12-17

Pääsymaksut

8/6/2 €
Museokortti-museo

Näyttelyn yleisöopastukset

sunnuntaisin klo 13 suomeksi ja
klo 15 englanniksi



Seitsemän veljestä kuvitustaiteessa



Marcus Collin, *Hiidenkivi*, HAM Bäcksbäckan kokoelma. Kuva: Maija Toivanen



Riitta Nelimarkka, *Toukolan pojat ja Jukolalaiset*.
Kuva: Jaakko Seeck

Tänä vuonna on tullut kuluneeksi 150 vuotta **Aleksis Kiven** romaanin **Seitsemän veljestä** julkaisemisesta. Taiteilijakoti Erkkolan syksyn näyttely "Tähtiä kuin Otavassa, poikia on Jukolassa" esittelee eri kuvittajien näkemyksiä kirjasta. Näyttelyssä nähdään **Akseli Gallen-Kallelan, Marcus Collinin, Matti Visannin, Erkki Tantun ja Riitta Nelimarkan** kuvituksia.

Seitsemän veljestä julkaistiin ensi kerran neljänä vihkona 2. helmikuuta 1870. Tämän ensimmäisen suomenkielisen taideronmaanin ilmestyessä kirjan huumori ja realismi tuntuivat liian rohkeilta. Aiemmin oli luetu **J. L. Runebergin** tai **Z. Topeliuksen** ihanteellisia kuvauksia jalosta Suomen kansasta. *Seitsemän veljestä* sai maaliskuussa 1870 **August Ahlqvistiltä** murskakritiikin, ja sen julkaiseminen yhtenäisenä kirjana viivästyivät vuoteen 1873. Kirja sai vasta Kiven kuoleman jälkeen suuren arvostuksen.

Aleksis Kivi kirjoitti *Seitsemää veljestä* asuessaan Siuntiossa ruotsinkielisellä alueella vuosina 1863–71. Kotiseudun Nurmijärven Palojoen maisemat ja ihmiset siinsivät silti vahvoina esikuvina kirjalle, jonka tapahtumapaikkojen sijaintia yhä arvuutellaan. Suomalaisia on kiehtonut Kiven kuvaama veljessarja erilaisine henkilötyyppineen Jukolan Jussista liuhuparta Simeoniin ja Pikku-Eeroon, *liukas luik-*

kuun, joiden riemukkaisiin seikkailuihin voi nyt syksyn ajan tutustua Erkkolassa.

Erkkolassa nähdään tunnettuja Seitsemän veljeksien kuvittajia

Ateneumin taidemuseon kokoelmista on saatu lainaksi kultakauden mestarin **Akseli Gallen-Kallelan** (1865–1931) tussi- ja akvarellikuvituksia *Seitsemään veljekseen* vuodelta 1908. Vaikuttavimmat kuvitukset ovat fantasia-aiheet kuten *Impivaara* ja *Saapasnahkatorni*. Gallen-Kallela maalasi myös Toukolan ja Jukolan poikien tappe- lusta öljyvärimaalauksen, joka nähdään näyttelyssä Rauman taidemuseon kokoelmista.

Marcus Collin (1888–1966) oli tuusula- lainen sukujuuriltaan ja sukua Klaavolan talon Collineille. Marraskuun-ryhmään kuulunut taidemaalari tunnetaan groteskeista kansankuvauksista. Collin työskenteli *Seitsemän veljeksien* parissa vuosina 1946–48. Näyttelyssä nähdään Tuusulassa ensi kerran Collinin pastellikuvituksia.

Puupiirtäjä ja graafikko **Erkki Tantun** (1907–1985) kuvittama *Seitsemän veljestä* -teos ilmestyi vuonna 1961. Tantun Kivi-harrastus alkoi jo lapsena. Nurmijärven kunnalla on arvokas kokoelma Tantun teoksia ja siihen kuuluu *Seitsemän veljeksien* alkuperäiskuvitus kokonaisuudessaan.

Taiteilija, taiteen tohtori **Riitta Nelimarkka** (s. 1948) teki *Seitsemästä veljeksistä* pitkän animaatioelokuvan **Jaakko Seeckin** kanssa vuonna 1979. Sen pohjalta julkaistiin vuonna 1980 kuvakirja, jonka originaalikuvituksia on esillä näyttelyssä. Nelimarkan *Seitsemässä veljeksessä* käytämä akvarellitekniikka loi uutta ilmettä tuttuun aiheeseen. ●

TÄHTIÄ KUIN OTAVASSA, POIKIA ON JUKOLASSA

29.9.–13.12.2020

Akseli Gallen-Kallela, Marcus Collin,
Matti Visanti, Erkki Tanttu ja
Riitta Nelimarkka

Taiteilijakoti Erkkola
Tuusulan taidemuseo
Rantatie 25, Tuusula
Puh. 040 314 3471, erkkola@tuusula.fi
www.erkkola.fi

Avoinna
29.9.–13.12. ke–su 12–17

Pääsymaksut
5/4/2 €,
Museokortti-museo

Yleisöopastus
sunnuntaisin klo 16

Tapahtumia Erkkolassa
www.erkkola.fi/tapahtumat

Tapahtumakalenteri

Kaikki tapahtumat löydät verkosta
www.visittuusula.fi

Tarkistathan ajantasaiset tapahtumätiedot verkkosivuilta.

Muutokset mahdollisia.



Kuva: Kari Kohvakka

Korona-aikana tapahtumia järjestetään turvavälit huomioiden. Tapahtumiin osallistuvia pyydetään tulemaan vain terveenä ja noudattamaan hyvää käsi- ja yskimishygieniaa.

VERKKOTAPAHTUMIA

Kielimessut to 24.9. klo 9–19

Tuusulan kunta järjestää virtuaaliset kielimessut. Tapahtuma on tarkoitettu kaikille kuntalaisille. Messuilla mm. luentoja ja tietoisuuksia kaksi- ja monikielisydestä, 3.-luokkalaisten kielivalinnoista, valmistavasta opetuksesta sekä kirjailijavierailijoita kouluille, kirjavinkkausta ja satuhetkiä eri kielillä. Mukana Tuusulan koulut ja kirjasto, Tuusulan opisto, Tuusulan seurakunta ja Monikielinen kirjasto. Osallistumislinkki kunnan tapahtumakalenterissa tapahtumat.tuusula.fi > Kielimessut.

Kulttuurikahvila: Viestintää ja apurahanomuksia

ke 7.10. klo 17.30–19

Miten saadaan tieto kulkemaan ja yleisö liikkeelle? Kulttuurikahvilassa on tarjolla vinkkejä ja hyviä käytäntöjä viestintään niin tapahtumajärjestäjille kuin kulttuuriyhdistyksillekin. Ohjelmassa on myös apua sähköisen kulttuuri- ja taideavustusten hakemuksen täyttämiseen. Tapahtuma on kaikille avoin, ei ennakoilmoittautumista. Kulttuurikahvilan järjestää Tuusulan kulttuuripalvelut. Osallistumislinkki: tuusula.fi/kulttuurikahvila.

Takun ja Jekun uudet seikkailut

30.10., 27.11. ja 18.12. klo 12

Tuusulan kirjaston maskottien Takun ja Jekun seikkailut kirjastoautossa ja ympäri Tuusulaa jatkuvat syksyllä uusien videoin kerran kuussa. Löydät videot Tuusulan kirjaston Takku ja Jekku -kanavalta osoitteesta www.youtube.com.

TAPAHTUMIA JA OSALLISTUMISMAHDOLLISUUKSIA

Hedelmäpuiden ja marjapensaiden istutustalkoot

24.9 klo 17 Jokelan Tolkinonpuisto, Tolkinonjantie

29.9 klo 17 Riihikallion Kotkanpuisto, Haukantie 12

30.9 klo 17 Uimahallin ympäristö, Rykmentintie

Tule talkoisiin istuttamaan puita ja pensaita! Istutustouhuun voi osallistua kaikki vauvasta vaariin.

MLL:n Avoin Perhekerho "Nallis" perjantaisin klo 9.30

Perhetupa Ikioma, Nystenintie 6, Kellokoski

Tule tutustumaan kylän muihin perheisiin! Meillä avoimet ovet kaikille! Lapsille paljon leluja, pelejä ja leikkiseuraa! Ja vanhemmat saavat vertaistukea samassa elämäntilanteessa olevien kanssa. Tarjolla myös aamupalaa edullisesti.

Akseli ja Mary – KUT:n uusi pienoishäytelmä Halosenniemessä

24.9., 27.9., 1.10., 3.10., 4.10. ja 18.10. klo 18

Pienoishäytelmä Akseli Gallen-Kallelasta ja hänen vaimostaan Mary Gallénista. Rooleissa Jari Vainionkukka ja Elina Varjomäki. Piano Anu Silvasti. Käsikirjoitus ja ohjaus Heikki Lund. Esityksen kesto n 50 min. Liput 28 €, www.kut.fi Turvaväliden varmistamiseksi esityksiin otetaan enintään 30 katsojaa.

Odotus-näytelmä

pe 25.9. klo 19 ja su 27.9. klo 16

Teatteri Mesta, Kievarintie 17-19, Tuusula "Odotus" on dokumentaarinen teatteriesitys kahdesta naisnäyttelijästä Marja Packalenista ja Pirkko Saisiosta. Mikä Mikä Teatterin tuottama "Odotus" kuljettaa katsojansa

40-luvulta tähän päivään noudattaen kronologisuuden sijaan muistin hypähtelevää logiikkaa. Näytelmän rooleissa on Stina-Monika Lämsä Saisiona ja Niina Kilpiäinen Packalenina. Liput: á 18 € (eläkeläiset, opiskelijat, työttömät á 15 €). Ennakolta Eläintarvike Hau & Mau Hyrylänkatu 8, tai internetistä www.mmteatteri.com. Tiedustelut puh. 0400 434 226.

Aleksis Kiven päivä pe 9.10.

Aleksis Kiven päivän ja Maanpuolustuskorkeakoulun perinnekäivän seppelienlaskutilaisuus klo 9 Tuusulan kirkkomaalla. Aleksis Kiven kuolinmökki avoinna klo 10–14.

la 10.10. klo 12–17

Aleksis Kiven päivänä, lauantaina 10.10. Aleksis Kiven kuolinmökki on avoinna klo 12–17 ja sulkee sen jälkeen ovet tältä vuodelta. Vapaa pääsy.

Valoa, enemmän valoa!

24.10.–8.11.

Eri puolilla Tuusulaa

Valaistuja kohteita ja valotaidetta pimenevissä Tuusulan illoissa. Tervetuloa kokemaan taidetta omaan tahtiin ja nauttimaan valosta ja ulkoilmasta. Tarkat paikat ja ajat julkaistaan Tuusulan tapahtumakalenterissa.



Alexander Reichsteinin Muodonmuutokset-installaatiota pääsee ihaillemaan Tuusulan pimenevissä illoissa 24.10.–8.11. Kuva: Alexander Reichstein

TUUSULA

Tekemisen taidetta.

Tehdään yhdessä Tuusulasta roskaton!

Lainaa roskapihtejä
TuusInfosta tai
Jokelan ja
Kellokosken
kirjastoista!

Jaa teemaviikon
tunnelmiasi
somessa
tunnisteella
#roskatontuusula

Haastamme Tuusulan asukkaat,
kunnan yksiköt, yritykset ja yhteisöt osallistumaan
Roskaton Tuusula -teemaviikkoon, jota vietetään ajalla 28.9.-4.10.2020.

Toteuta talkoot asuinalueellasi tai tee ryhmäsi kanssa yhteinen roskien keräämisretki!
Tehdään yhdessä Tuusulasta roskaton!
Lue lisää: www.tuusula.fi/talkoot

SYYS
SKIDI

Syyskidi – lastenkulttuuriviikko 31.10.–8.11.

Eri puolilla Tuusulaa/verkkotapahtumia
Lasten oma kulttuuriviikko vuosittain marraskuussa. Syksyllä 2020 Syyskidiä vietetään poikkeusjärjestelyin, joissa otetaan huomioon ajankohtaisten viranomaismääritysten mukaisesti asiakasmäärien rajaaminen, turvaetäisyydet ja hygieniaohjeistukset. Osassa ohjelmistoa hyödynnetään myös verkkototeutuksia. Ohjelmatiedot osoitteessa www.tuusula.fi/syyskidi

Musiikkiopiston soivan viikon konsertti ti 17.11. klo 18

Aino-Sali, Kirkkotie 51, Tuusula
Keskisen Uudenmaan Musiikkiopiston lapset ja nuoret esiintyvät Aino-salissa. Konserttiin on vapaa pääsy.

Kumlied-konsertti to 19.11. klo 19

Aino-Sali, Kirkkotie 51, Tuusula
Keskisen Uudenmaan Musiikkiopiston lapset ja nuoret esiintyvät Aino-salissa. Konserttiin on vapaa pääsy.

PUUHAA KOULULAISTEN SYSLOMAVIIKOLLE

Luontoleiri in English ke-to 14.-15.10.

Pajalan koulu, Pajalantie 44, Tuusula
Luontoleiri / Nature Camp 8–12-vuotiaille. Come and study wonders of Water and Forest in English! Sopii myös englantia osamattomalle. Englanninkielinen päiväleiri 14.-15.10 klo 9–16. Hinta 65€/lapsi. Hinta sisältää lounaan, välipalan, tapaturmavakuutuksen sekä alv:n. Järjestäjä: Learning Fun/ The Kids Club. Lisätiedot: kielikerhot@gmail.com tai 040 546 5807.

Luontoleiri 8–12-vuotiaille ke-to 14.-15.10.

Pajalan koulu, Pajalantie 44, Tuusula
Tutkimme, retkeilemme ja ihastelemme lähiluontoa ja sen elämistöä. Ohjelmassa mm. vesitutkimusta ja toiminnantäyteinen retki Sarvikalliolle. Hinta 65€/lapsi (sisältää materiaalit, lounaan, välipalan, tapaturmavakuutuksen sekä alv:n). Leiriaika molempina päivinä klo 9–16. Järjestäjä: Learning Fun/ The Kids Club. Lisätiedot: kielikerhot@gmail.com tai 040 546 5807.



Kuva: Kari Kohvakka



OSALLISTUVAN BUDJETOINNIN IDEOIDEN JATKOKEHITYSPAJAT 18.-26.11.2020

Vaikuta verkossa osallistu.tuusula.fi
tai tule paikan päälle.

18.11. klo 18-20 Jokelan koulukeskus
19.11. klo 18-20 Kellokosken koulu
21.11. klo 11-13 Tuusulan pääkirjasto
24.11. klo 18-20 Vaunukankaan koulu
25.11. klo 9-11 Tuusulan pääkirjasto
26.11. klo 18-20 Riihikallion koulu

TAITEILIJAKOTI ERKKOLA

Rantatie 25, Tuusula
www.erkkola.fi



Seitsemän veljestä – taskussa. Kuva: Paula Virta.

Muusa Klubi: Seitsemän veljestä – taskussa su 25.10. klo 17.30

Aleksis Kiven Seitsemän veljestä -teoksen ensijulkaisusta tuli helmikuussa 2020 täyteen 150 vuotta. Erkkolassa nähtävässä kahden näyttelijän esityksessä seikkaillaan veljesten matkassa Jukolassa, Impivaarassa, Toukolan metsissä ja muilla kirjasta tutuilla paikoilla. Dramatisointi ja ohjaus: Mira Kivilä. Näyttelijät: Anne Nielsen ja Teemu Koskinen. Liput 15 €. Ennakkovaraukset www.lyyti.in/seitsemaneljesta-taskussa_1. Turvallisen konserttavierailun varmistamiseksi saliin otetaan 25 katsojaa/esitys. Lisäesitysmahdollisuus.

Slaavilainen ilta – Georg Ots 100 vuotta muistellen

la 14.11. klo 17 ja 19

Hannu Lehtonen, laulu ja saksofoni ja Jarno Kuusisto, harmonikka. Ohjelmassa kuullaan edustava joukko suomalaisille rakkaista lauluja, kuten "Unohtumaton ilta, Uralin pihlaja, Metsäkukki, Moskovan valot". Liput: 20 €, varaukset: korhonen.piiu@gmail.com tai 040 5262 707. Turvallisen konserttavierailun varmistamiseksi Erkkolan saliin otetaan 25.

Muusa Klubi: Harmo ja minä su 29.11. klo 17.30

Espanjalaisen kirjailija Juan Ramón Jiménezin tarinat innoittivat italialaisen muusikko Mario Castelnuovo-Tedescon säveltämään teoksen "Platero y yo, Op 190" kertojalle ja kitaralle. Näyttelijä Vesa Vierikon ja kitaristi Petri Kumelan yhteistyönä niistä muodostuu liikuttava ja lämmin mestariteos. Liput 15 €. Lippujen ennakkovaraukset www.lyyti.in/uusiharmojamina_1. Turvallisen konserttavierailun varmistamiseksi saliin otetaan 25 katsojaa/esitys. Lisäesitysmahdollisuus.



Kitaristi Petri Kumela ja kertoja Vesa Vierikko esittävät Erkkolassa teoksen Harmo ja minä. Kuva: Mitro Härkönen.

KIRJASTOISSA TAPAHTUU

TUUSULAN PÄÄKIRJASTO

Autoasemankatu 2, Tuusula
www.tuusula.fi/paakirjasto

Satumatkat pääkirjastossa la 26.9. klo 10

ke 14.10., 11.11. ja 9.12. klo 18
Satumatka on elämys lorujen, satujen ja kertomusten parissa (soveltuu erityisesti yli 3-vuotiaille lapsille). Satumatkat pidetään kirjaston satuhuone Epelissä. Kesto 30 minuuttia.

Aikuisten satutunti pääkirjastolla ke 30.9. klo 10

Kirjaston henkilökunta lukee ääneen novelleja Tuusulan pääkirjaston kokoustila Laurassa. Tarinoita kuunnellessa voi rentoutua, kutoa (omat kutimet mukaan!) tai värittää kirjaston tarjoamia värityskuvia.

Kysymyksiä tietotekniikasta? Enter ry opastaa

to 1.10., 15.10., 29.10., 12.11., ja 26.11.
klo 12-14

Enter ry:n vertaisopastaja auttaa tietokoneen, tabletin ja älypuhelimien käytössä pääkirjaston kokoustila Laurassa. Varaa aika henkilökohtaiseen opastukseen (1 tunti/opastettava) kirjastosta p. 040 314 3444 tai kirjasto@tuusula.fi. Ilmoittaudu viimeistään opastusta edeltävänä tiistaina.

Enter ry:n etäopastus:

Etäopastus on avointa ja maksutonta kaikille uusimaalaisille senioreille. Voit pyytää etäopastusta tietokoneen, tabletin tai älypuhelimien käyttöön. Lue lisää www.enter-senior.fi/enter-opastaa/etaopastus/.

Teksti: Laura Turpeinen

Tule tekemään talkoilla viihtyisämpää Tuusulaa!

Kiinnittyykö huomiosi roskaiseen tienpientareeseen taikka rikkaruohottuneeseen istutusalueeseen? Järjestä talkoot!

Tuusulan kunta tukee asukkaiden omatoimista tekemistä. Tarjoamme apua esimerkiksi roskien ja kasvijätteen pois viemisessä ja lainaamalla tarvittavia työkaluja ja tarvikkeita, kuten roskapihtejä. Talkoiden järjestäjä on itse vastuussa talkoiden ideoinnista, organisoinnista ja käytännön toimista.

Kaikkiin kunnan julkisiin alueisiin kohdistuvien talkoiden pitämiseksi tulisi täyttää talkoilmoitus. Täyttämällä talkoilmoituksen varmistat talkookohteen soveltuvuuden ja tarvittavaa apua kunnalta. Talkoilmoituksen täytettyäsi kaikki talkolaiset ovat talkoiden aikana vakuutettuja tapaturmien varalta. Ilmoitus täytetään sähköisesti verkossa.

Lue lisää: www.tuusula.fi/talkoot



TALKOOT TUUSULASSA

Haluatko lisätä alueellesi kukkaloistoa?
Ärsyttääkö roskaisuus?
Kiinnittääkö rikkaruohojen valtaamat
istutusalueet huomiosi?

Tuumasta toimeen – järjestä talkoot!
Parannat alueesi viihtyvyyttä.

Talkoita voidaan järjestää julkisten alueiden
kunnossapidon ja yleisen viihtyvyyden tueksi.
Kunta avustaa asukkaiden järjestämiä talkoita lainaamalla
tarvikkeita, tarjoamalla opastusta ja vakuutusturvaa.

tuusula.fi/talkoot

KUM: Pirstystä perjantaihin – oppilaskonsertti

pe 2.10. ja 4.12. klo 17

Keskisen Uudenmaan Musiikkiopiston oppilaat esiintyvät pääkirjastossa.

Sirpa Kähkönen kirjailijavieraana

pääkirjastossa

ke 14.10. klo 10

Sirpa Kähkönen on historiallisiin ja yhteiskunnallisiin aiheisiin keskittynyt kirjailija ja kolumnisti. Kähkönen teoksissa keskeisiä teemoja ovat siviilien kohtalot kriisiaikoina, lasten ja naisten historia sekä suurten aatteiden ja utopioiden vaikutukset yksilöiden elämään. Kähkönen kertoo tilaisuudessa kirjailijantyöstä ja viimeisimmästä kirjastaan Muistoruoho.

Lue lukukoiralle pääkirjastossa

ke 14.10., 11.11. ja 9.12. klo 18

Lukukoira Kyllille voi varata oman 15 minuutin lukuajan pääkirjaston asiakaspalvelusta, lapset.kirjasto@tuusula.fi tai 040 314 3444. Lukukoiran kanssa on turvallista ja mukavaa harjoitella lukemista!

JOKELAN KIRJASTO

Jokela-talo, Keskustie 20, Jokela
www.tuusula.fi/jokelankirjasto

Suomen kielen pulinakerho

ti 29.9., 13.10., 27.10., 10.11., 24.11. ja 8.12.
klo 15-16.30

Jokela-talon nuorisotila
Pulinakerho on tarkoitettu suomen kieltä opiskeleville. Kerhossa keskustellaan suomen kielellä, opitaan yhdessä sekä tavaataan muita maahanmuuttajia ja suomalaisia. Lapset ovat myös tervetulleita mukaan. Vetäjinä toimivat Suomen Punaisen Ristin vapaaehtoiset.

Satumatkat Jokelan kirjastossa

pe 9.10., 6.11. ja 4.12. klo 10

Satumatka on elämys lorujen, satujen ja kertomusten parissa (soveltuu erityisesti yli 3-vuotiaille lapsille). Kesto 30 minuuttia. Ennakoilmoittautuminen: jokelankirjasto@tuusula.fi tai p. 040 314 4040.

Jokelan kirjaston lukupiiri

ke 14.10., 11.11. ja 9.12. klo 18

Jokelan kirjaston lukupiiri kokoontuu keskustelemaan kirjallisuudesta kirjaston

lukusalissa kerran kuussa. Ilmoittaudu kaikille avoimen ja vapaamuotoisen lukupiirin tiedotuslistalle kirjastossa.

Jokelan kirjastokino

pe 16.10., 13.11. ja 11.12. klo 10

Jokelan kirjastossa katsotaan kerran kuussa yhdessä lastenelokuvia. Paikalle ovat tervetulleita sekä päiväkotiryhmät, perhepäivähoitoryhmät että lapset vanhempineen. Ilmoittautuminen etukäteen numeroon 040 314 4040.

Taaperotuokiot Jokelan kirjastossa

to 22.10., 19.11. ja 17.12. klo 10

Taaperotuokio on hetki lorujen, leikkien ja laulujen parissa (soveltuu 1-3 -vuotiaille). Kesto 20 minuuttia. Taaperotuokioita järjestetään kirjaston Vinkkelissä.

Jokelan torstai-illan treffit: Jaana

Savolainen: Huijausviestit ja

tietojenkalastelu

to 29.10. klo 17.30

Pyydettiinkö tunnuslukujasi tai salasanaasi? Erotatko aidot linkit ja huijaussivustot? Tunnistatko tekstiviestihuijauksen? Täyttykö sähköpostisi euron puhelimesta ja ihmetuotteista? Luennolla opit tunnistamaan huijausviestit, roskapostin ja tietojenkalastelun. Saat myös tiedot, miten toimia kohdatessasi huijauksen ja miten pidät tietosi turvassa.

Jokelan torstai-illan treffit: Ville Hänninen

to 19.11. klo 17.30

Kirjan henki tiivistyy kanteen. Ajan henki näkyy kansissa. Ville Hännisen teoksessa Kirjan kasvot valitut kannet kuvaavat aikaa ja sen virtauksia, aikansa kansittyylejä ja –taiteilijoita. Esittelyssä kirjankansia vuosilta 1917-2017.

KELLOKOSKEN KIRJASTO

Kuntotaival 2 B, Kellokoski
www.tuusula.fi/kellokoskenkirjasto

Iltasatumatkat Kellokosken kirjastossa

to 1.10. ja 5.11. klo 18

Satumatka on elämys lorujen, satujen ja kertomusten parissa (soveltuu erityisesti yli 3-vuotiaille lapsille). Kesto 30 minuuttia.

Kellokosken kirjaston kirjastokino

ti 6.10., 10.11. ja 1.12. klo 10

Nuorkan salissa katsotaan kerran kuussa yhdessä lastenelokuvia. Paikalle ovat tervetulleita sekä päiväkotiryhmät, perhepäivähoitoryhmät että lapset vanhempineen. Ilmoittautuminen etukäteen numeroon 040 314 4245.

Lukupiiri Kellokosken kirjastossa

ti 20.10., 17.11. ja 15.12. klo 19

Kaikille avoin lukupiiri, luettavat kirjat valitaan yhdessä. Mukaan voi tulla, vaikka ei olisikaan lukenut illan kirjaa.

Christmas Jazz -konsertti Kellokosken kirjastossa

ma 23.11. klo 18

Mariah Hortans / M Sandberg duo luovat rentouttavan ja jazzahuttavan joulutunnelman. Konsertti muodostuu sekä Sibeliuksen, Händelin ja Schubertin klassisista joulusävellyksistä että perinteisistä pohjoismaisista joululauluista ja englanninkielisistä christmas carolseista. Musiikkia esitetään englanniksi, suomeksi ja ruotsiksi.

KRAPIN PAJA

Rantatie 2, Tuusula

www.krapinpaja.fi

Ohjelmistossa:

Martti Suosalo, Brel-ilta pe 25.9. klo 20

Marjo Leinonen & Viranomaiset la 26.9. klo 20

Mato Valtonen ja Jore Marjaranta Band plays rock'n roll pe 2.10. klo 20

Pete Parkkonen pe 9.10. klo 20

Vesala - Järvelä - Rahmel to 15.10. klo 20

Vesala - Järvelä - Rahmel pe 16.10. klo 20

Laura Närhi la 17.10. klo 20

Sir Elwoodin hiljaiset värit pe 23.10. klo 20

Virve Rosti la 24.10. klo 20

Irina Björklund pe 30.10. klo 20

Terapian tarpeessa 2 (musiikkikomedia) la 31.10. klo 16

Ehdota vuoden 2020 hyvinvoinnin edistäjää

Tuusula etsii jälleen vuoden hyvinvoinnin edistäjää. Kuka vaan voi tehdä ehdotuksen palkittavasta henkilöstö tai yhteisöstä.

Asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen on yksi kuntien päätehtävistä, mutta kunta ei ole tehtävässä yksin. Meistä jokaisella on mahdollisuus toimia omaa ja muiden hyvinvointia edistävästi omassa arjessamme.

– Tuusulalaisten hyvinvointi syntyy yksilöiden, yhteisöjen ja yhteiskunnan yhteistyönä, pohtii Tuusulan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan puheenjohtaja **Aarno Järvinen**.

Ensimmäinen vuoden hyvinvoinnin edistäjä palkittiin viime vuoden aikana tehdystä hyvinvointiteosta ja silloin huomionosoituksen saivat **Arto Hanelius**, **Rusutjärvi Seura** ja **Liikuntaseura Syke**. Tun-

nustukset haluttiin jakaa pyyteettömästi ja innovatiivisesta hyvinvoinnin edistämistyöstä. Avainasemassa olivat tuusulalaiset ja heidän kokemuksensa. Asukkaat saivat tuolloinkin antaa ehdotuksia palkinnonsaajiksi.

Tänäkin vuonna tuusulalaisten rooli ehdotuksen tekijöinä on merkittävä.

– Jos tiedät tuusulalaisen tai Tuusulas-
sa vaikuttavan yksityishenkilön, yhdistyksen, yhteisön, ryhmän tai yrityksen, joka toiminnallaan tai teollaan edistää pienemmän tai suuremman joukon, hyvinvointia, voi toimijaa ehdottaa palkinnonsaajaksi toteaa Aarno Järvinen.

– Tänä vuonna hyvinvoinnin edistäjän valinnassa painotamme myös niitä kunnostautuneita toimijoita, jotka ovat

Vuoden 2020
hyvinvoinnin edistäjää
ja vuoden aikana
huomioitavia tekoja ja
toimijoita voi ehdottaa
ja ilmiäntä osoitteessa
[www.tuusula.fi/
hyvinvoinninedistaja](http://www.tuusula.fi/hyvinvoinninedistaja)
aina 6.12. saakka.

korona-aikana toiminnallaan auttaneet ja turvanneet muiden hyvinvointia tai pystyneet muuttamaan tai kehittämään omaan toimintaansa vallitsevaan tilanteeseen soveltuvaksi, Järvinen jatkaa.

Vuoden hyvinvoinnin edistäjän valinnan lisäksi kunta haluaa tehdä näkyväksi tuusulalaisten hyvinvointitekoja vuoden aikana. Vuoden mittaan huomioidut teot tai toimijat ovat automaattisesti mukana vuoden hyvinvoinnin edistäjää valittaessa. Kuka sinusta ansaitsisi kiitoksen pyyteettömästi työstä yhteisen hyvinvoinnin eteen? Tee ehdotuksesi jo tänään! ●

Teksti: Tiina Mylly

Kirjojen kuljettajasta tapahtumien järjestäjäksi – kirjastoautotoiminnan 50 vuotta Tuusulassa

Huomasitko liikenteessä iloisen värisen kuorma-auton, jonka kyljessä on eläinten kuvia? Kohtasit todennäköisesti Tuusulan kirjastoauto Kirren. Kirre on vielä suhteellisen nuori kaveri, vuonna 2016 valmistunut, mutta kirjastoautotoimintaa on Tuusulassa ollut jo huimat 50 vuotta. No mikäs se kirjastoauto sitten on? Valaistaanpa hieman asiaa.

Ensimmäinen kirjastoauto Tuusulassa oli merkiltään Sisu ja sitä lämmitettiin nestekaasukamiinalla. Ohjaustehostintakaan ei tuon ikäluokan autossa vielä ollut, joten käsittely vaati huomattavasti enemmän voimaa kuin nykyisen automobiilin ajaminen. Kaiken kaikkiaan Kirre on nyt Tuusulan neljäs auto, ja paljon muutakin on muuttunut kuin auton tekniikka.

Aivan kirjastoautotoiminnan alussa toiminta oli hyvin perinteistä: kirjojen lainaamista asiakkaille, jotka eivät syystä tai toisesta itse päässeet kirjastoon. Nykyään sana kirjastoauto antaa vain hyvin pienen kuvan siitä, mitä toiminta pitää sisällään. Perinteisen lainaustoiminnan rinnalle on tullut erilaisia palveluja päiväkodeille, kouluille, sekä yksityisille asiakkaille.

Pysäkkejä kirjastoautolla on tällä hetkellä 68, joista 15 on päiväkoteja ja 14 kouluja. Kilometrejä kertyy mittariin kuukaudessa 1500–2000. Kouluille ja päiväkodeille tarjoamme lisäpalveluina esimerkiksi satuhetkiä, kirjastonkäytön opastuksia ja tulevaisuudessa enemmän myös vinkkaustuokioita. Syksyllä käynnistimme kirjastoauton oman nukketeatterin, Kikatuksen,

jonka ensiesitys oli Tuusulan taiteiden yössä 28.8.

Iltapysäkeillä on ollut lukukoira ja digineuvontaa, joista jälkimmäinen oli kovin haasteellista rajallisen pysäkkiajan takia. Keväällä kävimme pop up -kierroksella asiakkaiden toivomilla pysäkeillä ja niistä saimme uusia käyttökelpoisia pysäkkejä syksyn aikatauluun.

Viime syksynä kirjastoautossa toteutettiin suuri reittiuudistus, jonka myötä lainalukemat kääntyivät kasvuun. Nykyisellään lainaukset pyörivät 65 000 lainan vuosilukemissa, joskin korona hieman verotti tämän vuoden lukuja. Saattaa kuitenkin olla, että joillekin kuntalaisille kirjastoauto on vielä vieras palvelu. Nyt juhluvuonna haluammekin tuoda kirjastoautoa mahdollisimman paljon esiin, jotta kuntalaisten tietoisuus tästä loistavasta palvelusta lisääntyisi.

Kirren oli tarkoitus vieraila asunomessuilla kesällä, mutta korona muutti suunnitelmia. Auto oli myös muutaman kuukauden ajamatta, mutta kulkee nyt taas normaalisti. Toivomme, että jatkossa autoa käytettäisiin hyödyksi erilaisissa tapahtumissa ympäri kuntaa. Autossa on videotykki ja valkokangas, äänentoistolait-

teet, spottivalot tunnelman luomiseksi ja paljon mukavaa henkilökuntaa, joka voi auttaa toimivan tapahtuman suunnittelussa. Tapahtumiin ja tilausreiteille meidän voi varata perjantaisin iltapäivästä alkaen ja sopimuksen mukaan onnistuu myös viikonloput.

Kirjastoautomme on esteetön tila. Kirressä on invanostin, joten pyörätuoli ei ole este kirjastoautossa vierailulle. Tervetuloa tutustumaan!

Tuusulan kirjastoautojen historiasta voit lukea lisää osoitteesta: www.tuusula.fi/kirjastoautonhistoria. ●



Kuva: Sirkku Glass

Minkä hyvinvointiasi edistävän teon voit tehdä heti tänään?

Kun kesä ja lomat ovat ohi, on hyvä aika pysähtyä tarkastelemaan omaa oloaan. Olenko levännyt, energinen ja valmis kohti uutta syksyä? Entä millä mallilla on nukkuminen, ruokavalio tai liikkumisrutiinit?

Kesän jälkeen moni katsoo kauhulla puntarin lukemia ja vetää päälle kiristyneitä farkkuja ja alkaa lähes väkisin miettiä seuraavaa kuntokuuria. Mistä saan motivaatiota lähteä taas liikkeelle? Miten jaksan läpi pitkän syksyn ja talven, kun arki väsyttää jo nyt? Miten saisin oloa vähän kevyemmäksi?

Jos todella haluaa jaksaa paremmin ja muuttaa pysyvästi omia elämäntapojaan terveellisempään suuntaan, ei apu useinkaan löydy pikadieeteistä, kuntoremonteista tai karkkilakosta. Motivaatio ei kestä marraskuuta pidemmälle, jos muutokset ovat liian isoja ja pitäisi laittaa koko elämä uusiksi samalla kertaa. Jos muutokset ovat lähtöisin pelkästään muiden antamista ohjeista tai oman käyttäytymisen äärimmäisestä rajoittamisesta, on lähes varmaa, että paluu vanhoihin tapoihin tapahtuu pikkuhiljaa.

Tarkastele omia arvojasi, pohdi muutoksen tarvetta ja etene pienillä muutoksilla

Mikäli haluaa pysyvää muutosta, on katse kohdistettava syvemmälle omiin arvoihin. Ensimmäiseksi on hyvä pohtia, mitkä ovat sinulle kaikkein tärkeimpiä asioita elämässä. Mieti jo ennakkoon, mitkä asiat tuovat juuri sinulle hyvää oloa ja ovat arvojesi mukaisia.

Toiseksi on tärkeää miettiä, miksi ylipäätään kaipaavat muutosta. Mikä on tavoitela, päämäärä, johon muutoksella pyrit? Ei ole tarpeen miettiä, mitä täytyy kieltää itseltään. Tärkeämpää on pohtia, mitä hyvää voi lisätä elämään.

Kolmanneksi pohdi, mikä olisi pieni muutos, joka veisi lähemmäs kohti tätä haluamaasi päämäärää. Kannattaa keskittyä pieniin tekoihin. Näin viikossa kertyy 7 hyvää tekoa, kuukaudessa noin 30 hyvää valintaa. Vuodessa kasaantuu 365 terveystä ja hyvinvointia edistävää tekoa, jotka näkyvät varmasti jaksamisessa ja omassa olossa.

Lisää jaksamista arkeen. Mistä lähteä liikkeelle?

- 1. Uni.** Unen ajoituksella, säännöllisellä nukkumisrytmillä ja unen laadulla on suuri merkitys arjessa jaksamiseen ja mielialaan. Tärkein vinkki uneen riittävän unen määrän vaalimisen lisäksi on päivän tauottaminen: on hyvä varata aikaa myös päiväaikaiselle palautumiselle. Lyhyilläkin tauoilla ja rentoutumishetkillä on suora yhteys unen laatuun.
- 2. Ruokavalio.** Terveellisesti voi syödä monella tapaa. Tiedetään, että monipuolinen, paljon kasviksia, hedelmiä ja marjoja sisältävä ruokavalio antaa runsaasti ravintoaineita, joita kehomme tarvitsee. Riittävä hyvien rasvojen saanti esimerkiksi pähkinöistä, kalasta ja kasviöljyistä tukee aivojen toimintaa ja terveyttä. Kuitupitoiset hiilihydraatit esimerkiksi ruisleivästä ja kaurapuurosta sekä riittävä proteiinin saanti varmistavat, että keho jaksaa toimia normaalisti. Runsassokerisia, suolaisia ja rasvaisia herkuja tulee syödä harkiten, tämän tietää jokainen. Säännöllinen syöminen ja tasainen ruokailurytmi ovat yksi tärkeimpiä päivittäiseen jaksamiseen vaikuttavia tekijöitä.

- 3. Liikkuminen.** Keho ja aivot tarvitsevat liikettä. Liikkuminen lisää luovuutta, uuden oppimista, auttaa keskittymään ja vaikuttaa unen laatuun. Liikunnan tiedetään myös edistävän vastustuskykyä. ennaltaehkäisevän useita sairauksia ja esimerkiksi niska- ja selkäkipuja. Riittävä päivittäinen liikunta voi kertyä pihatöistä, siivoamisesta, geokätköjen etsimisestä, työmatkapyöräilystä tai lyhyistä taukojumista päivän lomassa. Jotta liikkumisesta saa

terveyshyötyjä, tulisi sen olla jossain määrin säännöllistä. Jo ihan lyhyetkin liikuntahetket ovat hyödyksi, joten jokainen hetki liikkuen on arvokas! ●

**Viikossa
7 hyvää tekoa,
kuukaudessa
noin 30 hyvää
valintaa.**



Ideoi parempaa elämää Tuusulassa



Tuusulalaisilla on nyt syksyn aikana mahdollisuus ideoida, mihin kunta käyttää satatuhatta euroa vuonna 2021. Kyse on jo neljättä kertaa toteutettavasta osallistuvasta budjetoinnista, jossa asukkaat päättävät, mitä rahasummalla tehdään.

Osallistuvan budjetoinnin, tuttavallisemmin osbun, ideahaku käynnistyy 23.9. ja päättyy 1.11. Ehdotuksia asukkaiden hyvinvoinnin ja viihtyvyyden lisäämiseksi voi tehdä verkossa tai paperilomakkeella asiakaspalvelu Tuusinfossa, kirjastoissa sekä eri puolilla kuntaa pidettävissä pop up -tilaisuuksissa.

Kuka tahansa voi tehdä ehdotuksen - yksittäinen henkilö, yhdistys tai yhteisö. Budjetista osa on suunnattu koko Tuusulaa koskeviin hankkeisiin ja loput kunnan eri asuinalueille asukasluvun suhteessa. Kaikki ideat tulevat näkyviin sähköiselle osallistumisalustalle osoitteessa: **osallistu.tuusula.fi**. Siellä voi seurata osallistuvan budjetoinnin etenemistä ja ideoida, kommentoida sekä äänestää omat suosikit toteutukseen.

Ideoita jalostetaan yhdessä

Ideahaun aikana kunnan viranhaltijat arvioivat ideoiden toteutusmahdollisuudet ja sen jälkeen toteuttamiskelpoisia ideoita työstetään kunnan ja asukkaiden yhteisissä pajoissa. Jatkokehitysvaihe alkaa 18.11. ja päättyy marraskuun lopussa. Jokainen on tervetullut mukaan omien ja tärkeiksi katsomiensa ideoiden kehittelyyn. Pajoihin on mahdollista osallistua paikan päällä tai verkossa. Äänestys ehdotukset tulevat näkyviin kunnan sähköiselle osallistumisalustalle.

Päätösvalta asukkailla

Vuoden 2021 aikana toteutettavat ehdotukset valitaan äänestyksellä, johon voivat osallistua kaikki 12 vuotta täyttäneet tuusulalaiset. Äänensä voi antaa useammalle idealle, kunhan yhteispudjetti pysyy enintään 100 000 eurossa. Äänestysaika on 4.-31.1.2021, ja äänestää voi joko verkossa kirjautumalla sähköiselle osallistumisalustalla tai avustetusti Tuusinfossa, kirjastoissa tai pop up -äänestyspisteissä. Äänestystulokset julkaistaan 2.2. Voittaneet ehdotukset toteutetaan vuoden 2021 aikana kunnan, yhteisöjen ja asukkaiden yhteistyönä.

Valtuusto päättää osallistuvan budjetoinnin budjetista joulukuussa päättäessään kunnan talousarviosta vuodelle 2021.●

IDEOI 23.9.-1.11.2020

verkossa osallistu.tuusula.fi ja Tuusinfossa, kirjastoissa sekä eri puolilla kuntaa pidettävissä pop up -tilaisuuksissa. Katso tilaisuuksien ajankohdat kunnan tapahtumakalenterista tapahtumat.tuusula.fi

TULE KEHITTÄMÄÄN IDEOITA 18.-26.11.2020

jatkojalostuspajoihin paikan päällä ja verkossa

- 18.11. klo 18-20 Jokelan koulukeskus
- 19.11. klo 18-20 Kellokosken koulu
- 21.11. klo 11-13 Tuusulan pääkirjasto
- 24.11. klo 18-20 Vaunukankaan koulu
- 25.11. klo 9-11 Tuusulan pääkirjasto
- 26.11. klo 18-20 Riihikallion koulu

ÄÄNESTÄ EHDOTUKSIA 4.-31.1.2021

sähköisellä osallistumisalustalla osallistu.tuusula.fi tai Tuusinfossa, kirjastoissa ja pop up -äänestyspisteissä.

ÄÄNESTYKSEN TULOKSET 2.2. JA VOITTANEIDEN EHDOTUSTEN TOTEUTUS 3.2.-31.12.2021

Jokelassa tehtiin lähimetsiä tutuiksi



Jokelan lähimetsissä risteilee uusia metsäpolkuja. Notkokuiston vierestä lähtevä sininen reitti on maastoltaan vaihteleva ja tarjoaa kulkijalle pitkospuita, metsälampia ja avaria kallionäkymiä.

Maastopyöräilylle reitti on keskivaativa, luonnehtii reitin tekemiseen osallistunut talkoolainen **Riku Saarnio**.

Pertun metsissä mutkittelevat maastopolut on tarkoitettu kaikille: maastopyöräilijöille, polkujuoksijoille, kävelijöille ja koiran ulkoiluttajille. Maastopoluilla liikutaan jokamiesoikeuksien mukaisesti ja omalla vastuulla. Reitti koostuu sinisestä ja keltaisesta reitistä, joiden yhteispituus on noin 11 kilometriä. Maastopolut merkittiin pääosin olemassa oleviin polkuihin ja muutamiin kohtiin tehtiin uudet polut. Polkujen merkinnät ja rakenteet (pitkospuut ja sillat) sekä raivaus tehtiin talkootyönä.

Jokelan maastopolku on yksi tämän vuoden osallistuvan budjetoinnin toteutuksista. Helmikuussa järjestetyssä asukasäänestyksessä ehdotus maastopyöräpolusta Jokelaan sai yhteensä 115 ääntä. Osallistuvassa budjetoinnissa asukkaat voivat ehdottaa ja ideoida hyvinvointia edistäviä asioita, osallistua ideoiden jatkekehitykseen ja lopulta äänestää mitkä ehdotukset toteutetaan.

– Uusi osallistuvan budjetoinnin kierros alkaa 23.9. ja asukkaat pääsevät taas ideomaan 100 000 euron käytöstä, kertoo kehittämispäällikkö **Heidi Hagman** ja jatkaa, että tämä on jo neljäs osallistuvan budjetoinnin kierros Tuusulassa.

Järjestöyhteistyössä on voimaa

Tuusulassa halutaan tehdä uutta yhdessä ja tämä näkyy vahvasti myös kunnan strategiassa ja osallisuusmallissa. Yhdessä asukkaiden ja palveluiden käyttäjien kanssa suunnitellut toiminnot ja palvelut vastaavat paremmin asukkaiden tarpeisiin. Myös osallistuvan budjetoinnin projektit toteutetaan yhdessä asukkaiden ja yhteisöjen kanssa. Esimerkiksi elokuun

Sadetta pelkäämättömät retkeilijät virkistyivät Jokelan lähiluonnosta Tuusulan Ladun ja Pyörän aktiivien Riku Saarnion ja Kati Stenvall-Jauhiaisen johdattelemina.

viimeisenä viikonloppuna toteutettu Lähimetsät tutuiksi - metsäretki järjestettiin yhteistyössä Tuusulan Latu ja Pyörä ry:n kanssa.

– Yhdistyksillä ja seuroilla on paljon sellaista tietämystä asukkaan hyvinvoinnin edistämisestä, jota kunnalla ei ole mahdollista saada, Hagman kertoo. Yhdistämällä yhteisöjen tietämys ja keinot kunnan resursseihin, pystytään edistämään asukkaiden hyvinvointia paljon paremmin kuin toimimalla yksinään.

– On hienoa, että kunnasta otetaan yhteyttä ja tarjotaan yhteistyötä, kiittelee metsäretken toisena oppaana toiminut **Kati Stenvall-Jauhiainen**. Vuorovaikutus kunnan ja paikallisten yhdistysten kanssa on hyvä keino käyttää osaamista ja tietämystä, Stenvall päättää. ●

Teksti: Marjo-Kaisa Konttinen

Osallistuvalla budjetoinnilla tukea lasten harrastustoimintaan

Harrastukset tukevat lasten ja nuorten hyvinvointia. Niiden kautta voi solmia uusia ystävyssuhteita, saada mielekästä tekemistä ja onnistumisen kokemuksia sekä vaihtelua arkeen ja koulutyöhön. Kaikilla lapsilla ja nuorilla ei kuitenkaan välttämättä ole mahdollisuutta päästä harrastuksen pariin esimerkiksi harrastamiskustannusten takia.

Osallistuvan budjetoinnin toteutuksena käynnistyy lasten ja nuorten harrastustoiminnan tukeminen – projekti. Vuodelle 2020 varatulla määrärahalla (5000 euroa) tuetaan tuusulalaisia alle 18-vuotiaita lapsia ja nuoria, joilla harrastusten kustannukset vaikeuttavat niihin osallistumista. Tuella voidaan tarjota esimerkiksi paremmat osallistumismahdollisuudet soittotunteihin, kiertueisiin, opetuskustannuksiin tai leirityksiin, tai tuki voidaan kohdistaa kausimaksuihin.

Hakijoina voivat olla viimevuotiseen tapaan Tuusulassa toimivat lapsi- ja nuorisotoimintaa tarjoavat yleishyödylliset järjestöt, yhdistykset, seurat tai muut yleis-

hyödylliset toimijat, joiden toiminta on vaikiintunutta ja säännöllistä. Yhdistyksen tai seuran toimihenkilö voi hakea tukea tuusulalaisen lapsi- tai nuorisojäsenensä harrastustoiminnan maksuihin sähköisen lomakkeen kautta.

Jokelan Kisan valmennuspäällikkö **Janne Juntto** kertoo, että tuen hakeminen on tehty helpoksi.

– Seuramme joukkue toiminnassa mukana olevien vuosikustannukset ovat todella pieniä, mutta silti tiesimme, että osalla on haasteita kausimaksujen kanssa. Kysyimme seuran jäsenistöltä suoraan, onko tuelle tarvetta, ja tätä kautta etenimme tuen hakemiseen, Juntto jatkaa.

Viime vuonna toteutetussa osallistuvan budjetoinnin projektissa lasten ja nuorten



Kuva: Kari Kohvakka

harrastustoiminnan tukea hakivat pääasiassa urheiluseurat.

– Vaikka hakijoina voivatkin olla yhdistykset tai yleishyödylliset toimijat, toivomme, että myös perheet rohkaistuisivat ilmaisemaan yhdistykselle tarpeensa tukeen, sanoo yhteisömanageri **Katja Repo** ja toivoo, että liikuntaseurojen lisäksi myös muut yhteisöt ja yhdistykset hakisivat tukea lasten ja nuorten harrastuskustannuksiin, jos siihen havaitaan tarvetta. ●

Teksti: Marjo-Kaisa Konttinen

Kesällä nautittiin maksuttomasta puistoruokailusta neljässä eri puistossa

Tuusula järjesti lapsille ja nuorille maksutonta puistoruokailua kesäheinäkuussa 2020. Lämmin lounas tarjottiin alle 18 vuotiaille tuusulalaisille neljässä eri puistossa Jokelassa, Kellokoskella ja Etelä-Tuusulassa. Puistoruokailu otettiin ilolla vastaan ja puistoissa ruokailikin kesän aikana reilu 4 700 lasta ja nuorta.

Puistoruokailua kokeiltiin kesällä 2019 Kotkanpuistossa Riihikalliossa ja myönteisten kokemusten perusteella sitä päätettiin laajentaa useampaan puistoon kesällä 2020. Kevään korona-epidemian aikana näytti hetken siltä, että ruokailua ei voida järjestää. Epidemiatilanteen laantuminen ja kokoontumisrajoitusten höllentäminen tekivät kuitenkin puistoruokailun mahdolliseksi. Korona-aika huomioitiin monin tavoin: käsihygieniasta ja turvaväleista huolehdittiin erityisen tarkasti, ruoka annosteltiin puistoista saaduille kertakäyttölautasille, hygieniasyistä puistoruokailussa ei tarjottu juomaa ja leipää vaan ne tuli ottaa mukaan kotoa. Puistoissa ei myöskään järjestetty ruokailun lisäksi muuta ohjattua toimintaa.

– Puistoruokailu oli onnistunut kokemus! Hygieniaohteet olivat hyvät ja henkilökunta noudatti niitä. Myös asiakkaat olivat ilahduttavan kuuliaisia, kertoo puistoruokailussa ruokailleen vanhempi.

– Puistoruokailusta kerätyn palautteen perusteella ruokailemaan tultiin, jotta arjen sujumista pystyttiin helpottamaan ja lapselle oli ruokailupaikka vanhempien ollessa töissä. Joillekin puistoruokailu toi myös taloudellista helpotusta ja vähensi kotona laitettavan ruoan määrää, summaa kehittämispäällikkö **Heidi Hagman**.

– Puistoruokailu oli todella positiivinen kokemus. Lapset ja vanhemmat tykkäsivät kesäpäiviä helpottavasta lounaasta. Järjestelyt olivat sujuvat, jonotuspaikat oli merkitty selkeästi ja käsidesiannostelusta huolehdittiin. Erityisesti tänä erikoisena kesänä puistoruokailu oli hyvin tervetullut



Kuva: Anna Matero

asia, kertoo ensimmäistä kesää puistoruokailuun osallistuneen perheen vanhempi.

Ruoan monipuolisuus ja lapsiystävälliset ruokalajit saivat ruokailijoilta kiitosta.

– Ruokalistat suunniteltiin puistoruokailuun sopiviksi. Edeltävänä vuonna lapset pääsivät vaikuttamaan ruokalistoihin, joten lempiruokat huomioitiin ruokalistaa suunniteltaessa. Tarjottavien ruokien tulikin olla ravitsevia ja lasten mieleen, sanoo ruokapalvelupäällikkö **Kirsi Hanski**.

Puistoruokailun kehittämiseksi esitettiin toiveita esimerkiksi ajankohtaan ja sijainteihin liittyen.

– Toiveet ja kehittämissuhteet huomioidaan seuraavia puistoruokailuja suunniteltaessa, Heidi Hagman lupaa. ●

Teksti: Marjo-Kaisa Konttinen

Kuva: Kari Kohvakka

Yhteisöllisyys asuinalueella varmistaa viihtyisän arjen

Tuusulassa järjestettiin elokuussa asuntomessut. Puustellinmetsäksi nimetyllä alueella pidetyt messut toimivat alkuna laajemman, Rykmentinpuisto-nimen saaneen alueen rakentamiselle. Neljän paikallisen järjestön edustajat tutustuivat elokuun lopulla alueeseen ja pohtivat, millaiset ratkaisut tukevat yhteisöllisyyttä uudella, vasta rakentuvalla asuinalueella, kun arki messujen jälkeen koittaa.



Yhteisöllisyys asuinalueilla yhdistää parhaimmillaan asumisen, yhdessäolon ja harrastukset viihtyisäksi arjeksi. Meistä jokainen kaipaa mukavaa yhdessäoloa, keskustelukumppaneita ja mielekästä yhdessä tekemistä.

Yhteisöllisyyttä on jo syntynyt Puustellinmetsän messualueen rakentuessa, yhteisen projektin yhdistäessä asukkaita iloiseen ja murheineen. Alueen asukkaat ja muut tuusulalaiset voivat jatkossakin osallistua alueen yhteisöllisyyden rakentamiseen.

Tärkeää on, että osallistuminen on vapaaehtoista, jotta sitä ei koeta liian kuormittavana. Asukkaiden tulee voida päättää itse millaiseen toimintaan he osallistuvat ja

kuinka usein, toteavat järjestöjen edustajat.

Puustellinmetsän puiston viljelypalsat ja -laatikot, samoin kuin leikkipaikka ja liikunta-alue sekä kortteleiden väleihin rakennetut aukiot tarjoavat mahdollisuuksia niin satunnaisille kuin järjestetyille eri-ikäisten ihmisten kohtaamisille ja tekemiselle. Paikalliset asukkaat ja yhteisöt voivat tuoda alueelle lisää yhteisen tekemisen mahdollisuuksia.

– Yhteiset sisätilat mahdollistaisivat ohjatun harrastustoiminnan ja olohuone-toiminnan järjestämisen alueen asukkaille, sanoo Taitokeskus Hyrylästä **Tuula Rosenlöf-Inkinen**.

– Yhdistykset tai asukkaat voisivat järjestää myös esimerkiksi puistolenkkejä ja puistoliiikuntaa, jotka eivät vaadi sisätiloja. Lisäksi alueelle sijoitetut penkkiryhmät

mahdollistavat ystävien tapaamisen vaikkapa piknikin äärellä, jatkaa **Mira Lehtinen** Kolsan koulun vanhempainyhdistyksestä.

Viestintä ja tiedonkulku koettiin myös tärkeäksi osaksi yhteisöllisyyttä.

– Alueen yhteisellä ilmoitustaululla, WhatsApp-ryhmällä, Facebook-ryhmällä voidaan viestiä yhteisistä asioista, ideoi puolestaan **Susan Kuusela**.

Hyvin toimiva ja kestävä yhteisöllinen toiminta lähtee alueen asukkaiden toiveista ja tarpeista.

– Loppujen lopuksi yhteisöllisyys on kiinni ihmisistä ja heidän halustaan toimia yhteisön hyväksi, toteaa **Päivi Kivistö** Mattilan asukas-yhdistyksestä. ●

Teksti ja kuva: Minna Tuominen

Puustellinmetsän puistossa tapaa värikästä taidetta

Oranssin ja sinisen väreissä loistava taideteospari asennettiin elokuun alussa Rykmentinpuiston asuntomessualueelle. Teospari löytyy kevyenliikenteen väylän varrelta, hulevesialtaiden läheisyydestä. **Michael Johanssonin** teos *Some Assembly Required – Déjà Vu*, kattaa kaksi suurta rakennussarjakehystä.

Kehykset ovat kuusi metriä korkeita ja kolme metriä leveitä. Niistä löytyy tunnistettavia esineitä, kuten kenkiä, laukkuja ja sängyn päätyjä. Esineet kuvastavat kasarmien arkea takavuosina Tuusulassa ja toisaalta myös arkea kasarmien ulkopuolella – varuskunnan arki kosketti useita perheitä ja siten suurta joukkoa ihmisiä.

Michael Johanssonin samalla sekä leikkisä että tutkiva ote esineisiin ulottuu myös teoksen nimeen. *Some Assembly Required* viittaa tuttuun sanontaan tuotepakettien kyljistä. Merkintä kertoo, että teos vaatii

vielä jotakin viimeistelevää kokoamista – vastakkaisesti toiselle tutulle lauseelle ”No Assembly Required”, joissa tuote on heti käyttövalmis. Siten Tuusulan teoksen nimi kehottaa katsojaa kokoamaan teoksen tarinaa yhteen. Lisäksi teoksen nimeen on kätkeyty havaintoon liittyvä huomio, *Déjà Vu*, joka on useille tuttu kokemus. Voimakas tunne, jonka kokija tuntee entuudestaan tutuksi, ehkä jo kerran eleyksi. Kehyksiä vertaillen esineet ja niiden muodot löytävät vastinparinsa toisistaan. Kannattaa katsoa! ●

Michael Johansson, Some Assembly Required – Déjà Vu, 2020



Tuusulan uimahalli ensimmäistä kertaa historiassaan koko kesän auki

Vuosi 2020 tullaan muistamaan myös Tuusulan uimahallissa pitkään. Koronavirusepidemian vuoksi uimahalli sulki ovensa 14.3. muutamaksi kuukaudeksi ja avasi ovensa jälleen rajoitusten lieventyessä kesän kynnyksellä 1.6. Avaushetkellä Tuusulassa oli käytössä laajat rajoitukset, muun muassa kävijämäärää rajoitettiin kesäkuukausina ja riskiryhmille varattiin käyttöön omat uintiajat. Uimahallissa palattiin elokuusta lähtien normaaleihin käytänteisiin ja aukioloaikoihin, mutta edelleen toiminnassa kiinnitetään erityistä huomiota hygieniaan ja siivoukseen sekä muistutetaan käyttäjiä turvavälien tärkeydestä.

Kesä oli uimahallissa poikkeava, sillä perinteisesti halli on ollut suljettuna pidemmän huoltotauon ajan. Tänä vuonna huoltotoimet voitiin toteuttaa kevään sulkuajana.

Yllättävä keväinen sulku aika mahdollisti myös uudet toimintatavat, kuten uimahallin Facebook-sivullaan julkaisemat päivittäiset hyvinvointi- ja liikuntavinkit sekä puhelinneuvonnan, josta asukkaat saattoivat tiedustella vinkkejä omaan hyvinvointiin ja liikuntaan poikkeustilanneajana. Lisäksi suunniteltiin naapurikaupunkien

kanssa yhdessä kotijumppaohjeita, erityisesti ikäihmisten huomioiden. Myös monet Tuusulan alueella sijaitsevat lähiliikuntapaikat ja lähimetsäkohteet kuvattiin esittelyvideoiden muodossa. Videoihin voi tutustua nyt Tuusulan kunnan YouTube-kanavalla, TuusulaOfficial.

Asiakkaat ovat noudattaneet hyvin hygieniaohteita ja kesäajan toiminta sujui

vallinneesta poikkeustilanteesta huolimatta. Tuusulan uimahalli toteuttaa syksyn aikana asiakastytyväisyyskyselyn, jolla kerätään tietoa siitä, miten uimahalli onnistui käyttäjien mielestä kesäajan palveluiden tarjonnassaan. ●



Uimahalli toivottaa kaiken ikäiset vesipedot uimahalliin terveinä ja turvavälit huomioiden!

Tuusulan palveluverkkomuutokset – ennakkovaikutusten arvioinnilla tietoa päätöksenteon tueksi



Tuusulan kunta järjestää tänä syksynä ennakkovaikutusten arviointitilaisuuksia, joissa käydään yhdessä läpi Tuusulan palveluverkon mahdollisten muutosten vaikutuksia Linjamäen, Nahkelan ja Tuomalan koulujen sekä Jokelan alueen osalta. Tilaisuuksiin ovat tervetulleita lasten huoltajat sekä kiinnostuneet kuntalaiset.

Ennakkovaikutusten arvioinnin tarkoituksena on tuottaa tietoa palveluverkkomuutosten päätöksenteon tueksi kuulemalla kuntalaisia eri tavoin, muun muassa järjestämällä vuorovaikutuksellisia tilaisuuksia. Arvioinnissa otetaan huomioon seuraavat näkökulmat; kuntalaisvaikutukset, ympäristövaikutukset, organisaatio- ja henkilöstövaikutukset, taloudelliset vaiku-

tukset ja strategiavaikutukset. Tärkeä osa ennakkovaikutusten arviointia on lapsivaikutusten arviointi. Sillä voimme täällä Tuusulassa varmistaa lasten kuulemisen ja lasten oikeuksien toteutumisen päätöksenteossa. ●

Arviointitilaisuuksien tarkemmat tiedot löytyvät Tuusulan tapahtumakalenterista tapahtumat.tuusula.fi.

Tuusulan ekaluokkalaisten lähtivät koulutielle

Lukuvuoden alkajaisiksi julistet-
tavan koulurauhan teemana oli
tänä vuonna yhdenvertaisuus.
Tuusulan kouluissa yhdenver-
taisuutta vaalitaan tiiviinä osana
koulun arkea.

Tuusulan Kolsan ja Lepo-
lan koulujen rehtori **Mervi
Heikkinen** on huomannut,
että yhdenvertaisuuteen on
alettu kiinnittää viime ai-
koina aiempaa enemmän
huomiota kouluissa. Hän kertoo, että kaik-
kiin kouluihin on laadittu tasa-arvosuun-
nitelma, jossa otetaan huomioon yhden-
vertaisuus.

– Kiinnitämme huomiota siihen, että
jokainen lapsi ja aikuinen on samanar-
voinen riippumatta esimerkiksi heidän
sukupuolestaan, alkuperästään, kansa-
laisuudestaan, kielestään, uskonnostaan,
mielipiteestään, terveydentilastaan tai
seksuaalisesta suuntautumisestaan.

Riihikallion koulun rehtori **Harri Sara-
mola** katsoo yhdenvertaisuutta myös opis-
kelun näkökulmasta.

– Eri kouluvaiheissa tulee eteen monen-
laista valinnaisuutta, joka tarjoaa mah-
dollisuuden ohjata omia opintoja oman
kiinnostuksen suuntaan ja tarjoaa tasa-ar-
voisesti mahdollisuuden edetä ja kehittyä
omia vahvuuksia hyödyntäen, Saramola
sanoo.

Hän näkee, että suomalaiset lapset ovat
lähtökohtaisesti yhdenvertaisessa ase-
massa.

– Toki viime aikoina on keskusteltu
paljon koulutuksellisesta tasa-arvosta ja
yhdenvertaisuudesta ja kannettu osittain
aiheellistakin huolta siitä, tarjoaako perus-
koulu nykyisin kaikille oppilaille saman-
laiset mahdollisuudet edetä opinnoissaan,
Saramola jatkaa.

Koulurauhan julistus on juhlallinen ti-
laisuus, jota oppilaat joka vuosi ympäri
Suomen seuraavat omissa kouluissaan.

– Yhdenvertaisuuden toteutuminen on
kuitenkin ennen kaikkea tiivis osa koulun
arkea, ei yksittäisen teemapäivän tai -vi-
ikon asia, Harri Saramola muistuttaa.

Tutustuminen helpottaa kodin ja koulun vuorovaikutusta

Molemmat rehtorit kannustavat tuusu-
lalaisten koululaisten huoltajia ottamaan
matalalla kynnyksellä yhteyttä kouluun,
jos jokin asia oman lapsen koulunkäynnis-
sä askarruttaa tai ihmetyttää.

Myös Suomen Vanhempainliiton toi-
minnanjohtaja **Ulla Siimes** kannustaa
vanhempia pitämään yhteyttä kouluun.
Siimes rohkaisee jokaista vanhempaa tu-
tustumaan oman lapsensa luokkaan.

– Opettajalta voi kysyä, milloin oli-
si hyvä hetki tulla tutustumaan. Lapsen
kautta kotiin tulevia viestejä ja lapsen ker-
tomaa koulusta on helpompi ymmärtää,
kun on nähnyt, millaista koulun ja luokan
arki on, hän sanoo.

Siimes pitää lapsen näkökulmasta tär-
keänä, että vanhempi osallistuu tilaisuuksii-
n ja tapahtumiin, joihin koulu kutsuu
vanhempia mukaan. Hän tietää, että vuo-
rovaikutus koulun suuntaan on helppoa
pitää avoimena ja positiivisena, kunhan on
ensin tultu tutuiksi ja Wilma-viestien lähet-
täjät ovat puolin ja toisin saaneet kasvot.

– Tuusulassa on myös paljon aktiivista
vanhempaintoimintaa. Uudet aktiivit toi-
votetaan varmasti ilolla tervetulleiksi, hän
vinkkaa.

Ulla Siimes kannustaa tutustumaan
oman lapsen luokkakaverien vanhempiin.

– Se, että vanhemmat tekevät yhteistyö-
tä, näkyy myös lapsissa. Tutkimuksissa on
todettu, että kiusaamista esiintyy vähem-
män niissä yhteisöissä, joissa vanhemmat
ovat myös tiiviisti mukana, Ulla Siimes
kertoo.

Vanhempien on hyvä seurata oman lap-
sen kautta kaveriporukoiden toimintaa ja
puuttua, jos huomaa epäasiallista käytöstä
tai kiusaamista. Tällaisista tilanteista kan-
nattaa jutella sekä opettajien että muiden
vanhempien kanssa.

– Se on tietenkin helpompaa, jos ollaan
jo valmiiksi tuttuja, Ulla Siimes sanoo.

Yhdenvertaisuus rakentuu arjen teoista

Tänä syksynä koulun alku on erityisen
ajankohtainen Ulla Siimekselle, koska per-
heessä on uusi ekaluokkalaista. **Sisu Si-
mes** lähti koulutielle innolla, vaikka uusi
paikka, uusi opettaja ja koulumatka hie-
man jännittivätkin.



– Odotan ekaluokalta erityisesti uusia
kavereita ja kouluruokailua, Tuusulassa
Riihikallion koulussa aloittanut Sisu Si-
mes kertoo.

Ulla Siimestä Sisun koulun alku ei jän-
nitä.

– Sisu on saanut päiväkodista ja eska-
rista hyvät eväät koulun aloittamiseen ja
koen, että hän on ihan valmis koululaisek-
si. Toki mieli on vähän haikea, kun pieni
eskarilainen siirtyy isoksi koululaiseksi.

Siimekset näkevät, että koulun henki-
löstön ja huoltajien lisäksi myös oppilailta
on oma roolinsa yhdenvertaisuuden vaali-
misessa.

– Myös pienellä lapsella on vastuuta
luokkakaverien hyvinvoinnista, ja van-
hempana voin tukea lasta tämän vastuun
ottamisessa. Juttelen omien lasteni kanssa
erilaisuudesta ja kaikkien ihmisten hyväk-
symisestä omana itsenään, kaveruudesta
ja siitä, miten toisia ihmisiä tulee kohdella,
Ulla Siimes sanoo.

Sisu Siimes tietääkin jo, miten voi edis-
tää yhdenvertaisuuden toteutumista omas-
sa koulussaan.

– Olemalla reilu kaveri itse ja ottamal-
la muut mukaan leikkeihin. Jos jotakuta
kiusataan, voin auttaa kertomalla siitä
opelle. ●

**Koulurauha-ohjelma on
Mannerheimin Lastensuo-
jeluliiton, Poliisihallituksen,
Opetushallituksen,
Folkhälsanin ja Suomen
Vanhempainliiton yhteinen
ohjelma, jonka tavoitteena
on kouluyhteisön hyvin-
voinnin ja turvallisuuden
edistäminen.**

**Koulurauhan
julistuksen tavoitteena
on rakentaa psyykkisesti,
fyysisesti ja sosiaalisesti
turvallinen koulupäivä
ja kouluvuosi.**

Tekstit: Minna Luoma

Osallistu ja vaikuta oman lähiympäristösi kehittämiseen

Viheralueet ovat asukkaiden tärkeä henkireikä. Niiden merkityksen huomaa viimeistään, jos puistoja ja virkistysalueita ei ole. Tuusulassa on syksyn aikana tulossa monta viheralueisiin ja reitteihin liittyvää suunnitelmaa kaikkien asukkaiden nähtäville. Mitä sinä toivoisit omalta lähiympäristöltäsi?

Jos kulunut koronakevät on yhä tuoreessa muistissasi, tunnistaat, mikä merkitys viher- ja virkistysalueilla meille on. Vähintään puoli Suomea rynnisti kevään ja kesän aikana neljän seinän sisältä ulos luontoon lataamaan omia akkujaan ja hakemaan uutta puhtia kutistuneeseen arkeensa.

Suomalaiset arvostavat luontoa. Pienikin ylläpidetty puistoalue voi olla alueen asukkaille merkityksellinen.

- Viheralueilla on tutkitusti vaikutusta terveyteen ja yleiseen hyvinvointiimme. Näin korona-aikana lähiluontomme merkitys on entisestään korostunut, Tuusulan kunnan kaavasunnittelija **Katja Gräsbeck** toteaa.

Viheralueiden vaaliminen on tärkeää asukkaiden hyvinvoinnin näkökulmasta, mutta se on myös vetovoimatekijä. Mitä enemmän puistoja ja lähiluontoa kunnassa on, ja mitä paremmin niitä on hoidettu, sitä mielenkiintoisempana seutu näyttäytyy muuttoa harkitsevien tai matkailijoiden silmissä.

- Lisäksi ilmastomuutos rohkaisee kuntia monimuotoisten luontoarvojen vaalimiseen, Gräsbeck muistuttaa.

Raportti viheralueista tulee nähtäville syksyllä

Tuusulassa on parhaillaan työn alla viher- ja virkistysverkoston kehittämissuunnitel-

ma. Työtä on hiottu pitkään, osittain yhteistyössä kuntalaisten kanssa.

Raporttiehdotus on pian valmis, ja sen on tarkoitus tulla kaikkien kiinnostuneiden nähtäville tulevan syksyn aikana kunnanhallituksen päätöksellä. Raportti on kunnalle eräänlainen työkirja.

- Sen tarkoituksena on paitsi koota kunnan viheralueet yhteen ja osoittaa keskeiset puistot, liikuntapaikat, arvokkaat kulttuurikohteet sekä viheryhteydet, mutta myös osoittaa Tuusulassa jo olevat vetovoimakohteet sekä edelleen kehitettävät kohteet.

Paljon uutta on jo tehty

Tuusulassa on viher- ja virkistysalueita Gräsbeckin mukaan hyvin, ja alueita on viime vuosien aikana muokattu ja paranneltu kuntalaisten palautteiden ja uusien suunnitelmien pohjalta.

Esimerkkeinä Gräsbeck mainitsee muun muassa Tuusulanjärven rannassa sijaitsevan Fjällbon puiston, Puustellin metsän puiston Rykmentinpuistossa, Sarvikallion virkistysalueelle rakennetut uudet reitit, tulipaikat ja kylkilaiturin sekä osallistuvan budjetoinnin eli Osbu-hankkeen rahoituksen turvin tänä vuonna toteutetut Jokelan kaksi maastopolkua.

Silti kehitystyötä riittää yhä. Tuusulanjärvi on asukkaille tärkeä henkireikä, mutta se on yhä paikoin vaikeasti saavutettavissa.

Mitä toivot Anttilan rantaan? Vaikuta!

Kuntalaisten palautteita on kuultu. Tuusulassa valmistellaan parhaillaan muun muassa Tuusulanjärven ranta-alueisiin rajautuvan Anttilan tilakeskuksen asemakaavaa. Ranta-alueita on tarkoitus avata asukkaiden virkistyskäyttöön.

- Mutta mitä kaikkea Anttilassa voisi alueen valmistuessa olla? Gräsbeck pohtii.

- Uimapaikka, oleskelu- ja/tai uimalaituri, kenties jopa kahvila tai kioski. Mitä muuta?

Ota kantaa ja vaikuta. Tuusulan viher- ja virkistysverkoston kehittämissuunnitelma, Tuusulanjärven virkistyskäytön yleissuunnitelma sekä Anttilan tilakeskuksen rannan virkistyskäytön kehittämissuunnitelma on tarkoitus asettaa kuntalaisten nähtäville syksyn 2020 aikana. Suunnitelmista järjestetään myös yleisötilaisuudet niiden nähtävillä oloaikana. Yleisötilaisuuksien järjestelyissä huomioidaan koronaajan mukanaan tuomat rajoitukset. ●

KUNNAN SUUNNITELMISTA KUULUTETAAN VIRALLISESTI

- www.tuusula.fi > Tuusula-tietoa > Päätöksenteko > Kuulutukset ja ilmoitukset
- Keski-Uusimaa viikkolehdessä keskiviikkoin
- Tuusulan kunnan ilmoitustaululla, joka sijaitsee Hyrylässä, Tuusinfon tiloissa osoitteessa Autoasemankatu 2 (kirjaston ovi)

Lottamuseon puiston juuret ulottuvat 1800-luvulle

Lottamuseo sijaitsee Syvärannan tilalla Tuusulan Rantatiellä. Museon puistoalue on yksi Tuusulan vanhimpia hoidettuja viheralueita. Harva tietää, että puisto on kaikkien nautittavissa myös museon aukioloaikojen ulkopuolella.

Kaikille asukkaille avoin puisto on ollut historiaansa nähden kuitenkin vain vähän aikaa.

- Puiston voidaan katsoa tulleen julkiseksi vuodesta 1996 alkaen, kun Lottamuseo avattiin, toteaa kokoelma-amanuenssi **Kaisa Kinnunen**.

Puistoalueella on lupa käyskennellä

Lottamuseota ympäröivä puistoalue sai alkunsa, kun Syvärannan rantapalstalle rakennettiin huvila vuonna 1869. Yksityshuvilana siitä ei ollut paikallisille vielä suurtakaan iloa julkisena puistona.

- Päinvastoin, Syvärannan historiasta kirjoittanut **Antti Halonen** kertoo, kuinka paikkakuntalaiset seurasivat ihmeissään varakkaiden huvilanomistajien elämää ja ihailivat puistoaluetta vain kaukaa kuusi-aidan takaa.

Laajimmillaan Syvärannan maa-alue oli reilun kolmen hehtaarin kokoinen. Puutarhan lisäksi huvilalla ja siellä myöhemmin toimineessa Syvärannan lepokodissa ja lottaopistossa harjoitettiin hyötyviljelyä.

Tänään lähialueen asukkaat ja muut vierat voivat oleskella vapaasti museon puistoalueella, nauttia järvinäköalasta, istua terrassilla ja osallistua ulkoilmatilaisuuksiin.

- Erityistä suosiota on nauttinut lasten leikkipuistoalue, sanoo Kinnunen. ●



Kuva: Sami Mannerheimo

Teksti: Minna Luoma
Kuva: Minna Luoma, Kari Kohvakka



Tutustu Tuusulaan sähköpyörällä

Kiinnostaako sinua Sarvikallio, Rantatien museokohteet tai vaikkapa Kellokosken ruukkialue, mutta olet vailla kunnollista polkupyörää? Tuusulan kunnan sähköpyörällä teet kotiseutu- tai piknikretken helposti ja vaivattomasti.

Tuusula-sähköpyörä rullaa pehmeästi jalkojen alla. Ensikertalaista hämmästyttää, miten polkeminen on niin kevyttä ja vaivatonta. 10 kilometrin ja yhden kahvilakierroksen jälkeen hikisestä selästä ei ole tietokaan.

- Sähköpyörän avulla matkailukierros vaikka koko Tuusulanjärven ympäri sujuu helposti, toteavat Tuusulan kunnan kehittämispäällikkö **Heidi Hagman** ja yritysasiamies **Toni Popovic**.

Tuusula-sähköpyörä on kunnan tarjoama kesäkauden uutuuus. Kuka tahansa sähköpyörän kokeilemisesta kiinnostunut voi vuokrata menopelin itselleen Hyrylän keskustassa sijaitsevasta Tuusportista.

Vuokrauspisteen keskeisen sijainnin ansiosta sähköpyörät ovat myös Tuusulaan saapuvien matkailijoiden ja yritysten käytettävissä. Pyörän voi vuokrata joko muutamaksi tunniksi tai koko päivän ajaksi marraskuun loppuun saakka.

Vuokraa sähköpyörä päiväksi ystävän kanssa

Sähköpyörät ovat osa kunnan pyöräilybrändiin liittyvää kokeilua. Kokeilu päät-



Skannaa
mobiililaitteella

tyy viimeistään marraskuussa. Jatkosta päätetään saatujen palautteiden jälkeen.

- Kokeilun tarkoituksena on edistää pyöräilymahdollisuuksia Tuusulassa, kertoo Hagman.

- Näkökulma on paitsi asukkaiden hyvinvoinnin tukemisessa, mutta myös alueen matkailun tukemisessa ja kuntakeskusten saavutettavuuden lisäämisessä.

Sähköpyörän avulla on helppo poiketa vaikka päiväksi retkelle Tuusulanjärven länsipuolella sijaitsevalle Sarvikalliolle, tutustua Rantatien useisiin matkailukohteisiin, joista suuri osa on avoinna ympäri vuoden, tai vaikka polkaista Jokelan tiilitehtaalle tai Kellokosken ruukkialueelle.

- Sähköpyöriä on vuokrattu myös yritysten työntekijöiden tiimikokousten ja hyvinvointipäivien viettämiseen, muistuttaa Popovic. ●



Tutustu ja vuokraa
Tuusula-sähköpyörä
käyttösi:
tuusport.johku.com

Vuokrahinnat
10-30€/sähköpyörä.

Vuokrauskausi kestää
sään salliessa marraskuun
loppuun saakka.

Tee unelmistasi totta ja rakenna oma talo Tuusulaaan!



Tuusulassa on tällä hetkellä tarjolla tontteja näiltä asuinalueilta:

- Luonnonkaunis Anttilanranta Tuusulanjärven lähimaisemissa
- Lahelanpellon viihtyisä, pientalovaltainen asuinalue Etelä-Tuusulassa
- Linjapuisto Kellokosken kulttuurihistoriallisen ympäristön läheisyydessä
- Jokelan Peltokaari kivenheiton päässä juna-asemasta ja palveluista.



Tutustu näihin ja muihin
asumisen mahdollisuuksiin
Tuusulassa osoitteessa
www.tuusula.fi/koti.

Kuva: Kari Kohvakka

Koronavirusepidemian aikana

Lisätietoa koronavirusepidemian aikaisista palveluista Tuusulassa on koottu verkkosivulle www.tuusula.fi/koronavirus. Tietoa kunnan palveluista saa myös asiakaspalvelu TuusInfosta ja ikäihmisten palvelunumerosta.



Asiakaspalvelut TuusInfo, puhelin 09 8718 3070, sähköposti tuusinfo@tuusula.fi.
TuusInfo palvelee
maanantai klo 8.00–17.30
tiistai–torstai klo 8.00–16.00
perjantai klo 8.00–12.00

Ikäihmisten palvelunumero 040 314 3160 palvelee arkisin kello 9–16 ja lauantaisin kello 9–14.

Voit ilmoittaa korona-ajan palvelutarpeestasi myös sähköisellä lomakkeella osoitteessa www.tuusula.fi/koronaeristys

Pidä huolta kunnostasi!

Koronavirusepidemian aikana on tärkeää pitää huolta henkisestä ja fyysisestä kunnosta. Etenkin ikäihmisten on syytä kiinnittää huomiota toimintakykynsä ylläpitoon.

Kattavammat vinkit löydät THL:n sivuilta www.thl.fi. Etsi itsellesi mielekästä tekemistä.

- Liiku päivittäin.
- Pidä huolta turvaväleistä ulkona.
- Syö säännöllisesti ja monipuolisesti.
- Pidä yhteyttä läheisiin ja ystäviin myös poikkeusaikana.
- Käytä etäyhteydenpitovälineitä kuten puhelinta ja videopuheluita.
- Kun tarvitset apua, pyydä sitä.
- Hyödynnä verkon monet palvelut.
- Älä peru varattuja lääkäriaikoja ilman syytä tai jätä sairauksiasi hoitamatta.

Muista: Taloushuoliin löytyy apua!

Muista, että sinun ei tarvitse eikä kannata jäädä yksi taloudellisten huolien kanssa. Oikeusaputoimistot hoitavat talous- ja velkaneuvontaa. Talous- ja velkaneuvonta palvelee arkisin klo 8.00–16.15. Voit ottaa yhteyttä mihin tahansa oikeusaputoimistoon asuinpaikasta riippumatta. Keski-Uudenmaan oikeusaputoimisto: 029 56 60233, keski-uusimaa.velkaneuvonta@oikeus.fi.

Mistä saat apua, jos sinulla on oireita

- Tee **oirearvio Keusoten verkkosivuilla**: www.keski-uudenmaansote.fi/koronavirus. Sinuun otetaan yhteyttä saman päivän aikana.
- Jos sinulla on hengitystieoireita, etkä pärjää kotona, soita **Keusoten koronahoitopuhelimeen** 019 226 0099. Puhelin on avoinna joka päivä kello 8–20.
- Henkeä uhkaavassa hätätilanteessa soita yleiseen hätänumeroon 112.

Mistä saat apua arjen haasteisiin

- **Keusote antaa neuvontaa ja tukea** asiakasohjauksen ja sosiaalipalveluiden puhelinpalvelussa asiakasryhmittäin maanantaista torstaihin kello 8–15 ja perjantaisin kello 8–13.
 - Lapsiperheet ja nuoret, 019 226 0401
 - Työikäiset, 019 226 0402
 - Ikäihmiset, 019 226 0403
 - Vammaispalvelut, arkisin 9–14, 019 226 0433
- **Aikuissosiaalityön toimistot** sijaitsevat Hyrylässä (Autoasemankatu 2), Jokelassa (Opintie 1) ja Kellokoskella (Kuntotaival 2). Työntekijöiden puhelinnumerot löytyvät Keski-uudenmaan sote-kuntayhtymän nettisivuilta www.keski-uuudenmaasote.fi.
- **Talous- ja velkaneuvonnan puhelinpalvelu** palvelee maanantaista perjantaihin kello 8–16.15 ja puhelinneuvonta maanantaista torstaihin kello 10–12. Vastaanotto ajanvarauksella.
 - Keski-Uudenmaan talous- ja velkaneuvonta, Hyvinkää, osoite: Urakankatu 1 B, 2. krs, 05900 Hyvinkää, puhelin: 029 566 0233, sähköposti: keski-uusimaa.velkaneuvonta@oikeus.fi
 - Keski-Uudenmaan talous- ja velkaneuvonta, Järvenpää, osoite: Sibeliuksenkatu 15 B, 04400 Järvenpää, puhelin: 029 566 0198, sähköposti: keski-uusimaa.velkaneuvonta@oikeus.fi
- Ohjeet **perustoimeentulotuen** hakemiseen löytyvät Kelan sivuilta: <https://www.kela.fi/toimeentulotuki>.

Näin ehkäiset koronaviruksen leviämistä

Vältä ihmisjoukkoja ja tungoksia ja pidä vähintään metrin etäisyys kanssaihmiin. Oma ja läheistensä tartuntariskiä voi myös alentaa huolehtimalla käsi- ja yskimishygienista.

- Pese kädet vedellä ja saippualla usein ja huolellisesti, ainakin 20 sekunnin ajan.
- Käytä alkoholipohjaista käsihuhdetta, jos et voi pestä käsiäsi.
- Älä koskettele silmiä, nenää tai suuta, ellet ole juuri pessyt käsiäsi.
- Yski ja aivasta kertakäyttöiseen nenäliinaan ja laita nenäliina heti roskeeseen. Jos sinulla ei ole nenäliinaa, yksi tai aivasta hihaan, älä käsiisi.
- Jos kaikesta huolimatta sairastut, jää kotiin lepäämään.



Nuorisovaltuustovaalit lähestyvät!

Tuusulan nuorten tärkeimmät vaalit on tulossa. Ehdokasasettelu nuorisovaltuuston vaaleihin on nyt käynnissä ja me etsimme innokkaita nuoria vaikuttamaan.

Tuusulan Nuorisovaltuusto koostuu kuudestatoista 13–18-vuotiaasta nuoresta. Joka vuotisilla vaaleilla valitsemme kahdeksan uutta jäsentä kaksivuotiseen luottamustehtävään. Tuusulan Nuorisovaltuusto vaikuttaa paikallisesti nuorten asioihin ja järjestää tapahtumia. Lisäksi edustamme nuoria kunnanvaltuustossa, kunnanhallituksessa ja lautakunnissa. Nuorisovaltuusto on mahtava ponnahduslauta poliittiselle uralle. Mitään ei tarvitse valmiiksi osata, sillä koulutamme kaiken tarvittavan heti alusta.

Viime vuosina Nuorisovaltuusto on toteuttanut esimerkiksi tapahtumia niin nuorille kuin kuntapäätäjillekin, kyselyitä nuorille, jotta nuorten ääni saadaan päätöksentekoon sekä kampanjoita nuorille ja kaikille kuntalaisillekin. Nämä ovat vain muutamia esimerkkejä, parhaiten toimintaamme voi tutustua sosiaalisen mediaan kanavissamme.

Vaalit ovat 6.11., ja silloin jokainen tuusulalainen 13–18-vuotias nuori voi äänestää kouluilla ja nuorisotaloilla. Eikä hätää, jos vaalipäivä on liian kiireinen, sillä meillä on myös ennakoäänestys 30.10–5.11. Toivomme, että kaikki tuusulalaiset nuoret käyttäisivät äänensä ja saisivat oman ehdokkaansa mukaan meidän toimintaan.

Jos kiinnostuit ehdolle asettumisesta, hae ehdokaslomake koulujen kanslioista tai nuorisotaloilta ja palauta lomake ohjeiden mukaan viimeistään 30.9. Ehdolleasettumislomakkeen voi pyytää myös suoraan meiltä, niin postitamme sen sinulle. Jos tulee kysyttävää, yhteyttä meihin voi ottaa Instagramissa @nuva_tuusula, Facebookissa @Tuusulan Nuorisovaltuusto tai alta löytyvillä yhteystiedoilla. Toivottavasti näemme mahdollisimman monta uutta aktiivista nuorta ehdokaslistoillamme.

Vaikuttamisen iloa!

Tuusulan Nuorisovaltuusto

NUORISOVALTUUSTOVAALIT

2020

1.9.-30.9. Ehdokasasettelu

8.10. Ehdokasinfo

30.10.-5.11. Ennakoäänestys

6.11. Vaalipäivä

TUUSULA

Lisätiedot:

Eemi Vaherlehto, nuorisovaltuuston puheenjohtaja
eemi.vaherlehto@luottamus.tuusula.fi, 045 348 3588

Henna-Mari Vasara, nuoriso-ohjaaja
henna-mari.vasara@tuusula.fi, 040 314 2215



Leikkaa talteen!

Asiakaspalvelu TuusInfo

Tuusulan kunnan keskitetty Asiakaspalvelu TuusInfo palvelee kuntalaisia, matkailijoita, yrityksiä ja yhteisöjä sekä kunnan työntekijöitä. Asiakaspalvelupisteestä saa palvelua esimerkiksi HSL-asioihin ja -lippuihin liittyen sekä neuvontaa kunnan palveluihin liittyen. TuusInfo huolehtii myös #fiksaatusulaa-palvelusta.

Yhteystiedot

Osoite: Tuusulan pääkirjaston rakennus
(Autoasemankatu 2, 04300 Tuusula)
Sähköposti: tuusinfo@tuusula.fi
Puhelinnumero: 09 8718 3070

Aukioloajat 14.9.2020 lähtien:

Maanantai klo 8.00–17.30
Tiistai-torstai klo 8.00–16.00
Perjantai klo 8.00–12.00

Tuusinfosta saa lisätietoja yhteisöille ja asukkaille tarkoitetuista kokoontumistiloista ja niiden varauskäytännöistä.

Etsitkö jonkin muun palvelumme puhelinnumeroa? Soita Tuusulan kunnan puhelinvaihteeseen 09 87181, josta sinut ohjataan etsimäsi palvelun numeroon.

Kuva: Antti Kallio

TUUSULA